POSEBNOSTI RAČUNOVODSTVA TROŠKOVA I UPRAVLJANJA TROŠKOVIMA U KOMUNALNOJ DJELATNOSTI

Kunac, Josipa

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:683126

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

zir.nsk.hr

UNIVERSITY OF SPLIT

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET SPLIT

ZAVRŠNI RAD

POSEBNOSTI RAČUNOVODSTVA TROŠKOVA I UPRAVLJANJA TROŠKOVIMA U KOMUNALNOJ DJELATNOSTI

Mentor:

mr. Ivana Perica

Student:

Josipa Kunac, 5150418

Split, lipanj, 2017.

SADRŽAJ:

1. UVOD 3

1.1. Definiranje problema istraživanja 3

1.2. Ciljevi rada 3

1.3. Metode rada 3

1.4. Struktura (sadržaj) rada 4

2. POJMOVNO ODREĐENJE TROŠKOVA I UPRAVLJANJA TROŠKOVIMA 5

2.1. Računovodstvo troškova 5

2.2. Pojam troškova 6

2.3. Podjela troškova 7

2.4. Upravljanje troškovima 11

3. EVIDENCIJA I UPRAVLJANJE TROŠKOVIMA U KOMUNALNOM PODUZEĆU ČISTOĆA D.O.O. SPLIT 18

3.1. Osnovni podaci i djelatnost poduzeća Čistoće d.o.o. Split 18

3.2. Evidencija troškova u poduzeću Čistoća d.o.o. Split 21

3.3. Planiranje i praćenje troškova u poduzeću Čistoća d.o.o. Split 30

3.4. Konačni rezultat poslovanja za 2016. godinu 48

4. ZAKLJUČAK 50

LITERATURA 51

PRILOZI 53

SAŽETAK 55

SUMMARY 56

1. UVOD

1.1. Definiranje problema istraživanja

Osnovni cilj upravljanja troškovima je postizanje troškovne efikasnosti odnosno postizanje optimalnog odnosa između troškova i rezultata. Danas je sve teže postići što veću dugoročnu korist od učinjenog troška odnosno postići cilj uz što niže troškove. Ovim radom će se utvrditi specifičnosti računovodstva troškova trgovačkih društava na primjeru komunalnog poduzeća Čistoća Split čija je osnovna djelatnost obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja čistoće i odlaganje komunalnog otpada.

1.2.Ciljevi rada

Cilj rada je identificirati posebnosti računovodstvenog praćenja i upravljanja troškovima u komunalnoj djelatnosti te na praktičnom primjeru prikazati njihovu računovodstvenu evidenciju, dokumentaciju i načine upravljanja. Također, bitno je spomenuti zakonodavni okvir u komunalnom poduzeću koji je definiran Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o komunalnom gospodarstvu te Zakonom o računovodstvu.

1.3.Metode rada

U ovom radu će se koristiti metoda deskripcije, metoda kompilacije, metoda intervjua te metoda analize i sinteze.

Metodom analize se raščlanjuju složeni pojmovi na njihove jednostavnije dijelove i elemente.

Metodom sinteze se spajaju jednostavne tvorevine u složenije postupkom znanstvenog istraživanja i objašnjavanja stvarnosti.

Metodom deskripcije se jednostavno opisuju činjenice, procesi i predmeti u prirodi i društvu te se potvrđuju njihovi odnosi i veze.

Metodom kompilacije se preuzimaju tuđa opažanja, stavovi, zaključci i spoznaje, drugim riječima tuđi rezultati rada.

Metodom intervjuiranja voditelj razgovora ispituje ispitanika s točno određenom svrhom i ciljevima. U svrhu izrade ovog rada metodom intervjuiranja ispitao se voditelj računovodstva kako bi se utvrdio način i praksa računovodstvene evidencije, dokumentacije i načini upravljanja troškovima u poduzeću „Čistoća“ d.o.o. Split.

1.4. Struktura (sadržaj) rada

Rad se sastoji od četiri dijela. U uvodnom dijelu su definirani problemi istraživanja, ciljevi rada, metode rada te struktura rada. U drugom dijelu je dana definicija računovodstva troškova, pojmovno su određeni troškovi i njihova podjela te upravljanje troškovima. Treći dio obuhvaća osnovne podatke o poduzeću „Čistoća“ d.o.o. Split, planiranje, evidenciju i praćenje troškova u poduzeću „Čistoća“ d.o.o.Split. Na kraju je donesen zaključak, popis literature te slika i tablica kao i sažetak na hrvatskom i engleskom jeziku.

2. POJMOVNO ODREĐENJE TROŠKOVA I UPRAVLJANJA TROŠKOVIMA

2.1. Računovodstvo troškova

Prema široj definiciji računovodstva troškova pod ovim pojmom se podrazumijeva proces utvrđivanja, zbrajanja i interpretacije podataka potrebnih za (1) planiranje i kontrolu, (2) odluke rukovodstva i (3) utvrđivanje troškova po proizvodima.[1] Prilikom definiranja računovodstva troškova treba istaknuti utvrđivanje troškova po proizvodima zato što se vrlo često naglasak stavlja na planiranje, kontrolu i donošenje određenih posebnih odluka dok se mehanički aspekti kumuliranja i izračunavanja troškova po proizvodima često puta zanemaruju.

Različite aktivnosti računovodstva troškova prema njegovoj široj definiciji obuhvaćaju širok spektar odgovornosti što uključuje:[2]

1. Izradu podataka za potrebe planiranja i kontrole.
2. Izradu podataka za potrebe svakodnevnih odluka ili kada se radi o specifičnim projektima koji zahtijevaju izbor između mogućih alternativa.
3. Sudjelovanje u postavljanju i provedbi planova.
4. Uvođenje postupaka usmjerenih na poboljšanje poslova i snižavanje troškova.
5. Razvoj i unapređenje sistema za praćenje troškova.
6. Evidentiranje i objavljivanje troškova po pojedinim proizvodima i odjelima.

Drugim riječima, troškovno računovodstvo obuhvaća računovodstvene koncepte i praksu prikupljanja, klasifikacije, zapisivanja, mjerenja i analize troškova u proizvodnji različitih proizvoda i usluga te u realizaciji različitih poslovnih aktivnosti.[3]

Razvoj upravljanja troškovima može se povezati s razvojem dviju računovodstvenih disciplina (koje se u to vrijeme snažno razvijaju na znanstvenim osnovama), a to su troškovno

[1] Polimeni, R. i dr. (1999): Troškovno računovodstvo, Faber & Zgombić Plus, Zagreb, str. 5.
[2] Polimeni, R. i dr. (1999): Troškovno računovodstvo, Faber & Zgombić Plus, Zagreb, str. 5.
[3] Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF, Zagreb, str. 130.

i menadžersko računovodstvo.[4] Podaci iz financijskog računovodstva ali i podaci i informacije iz troškovnog računovodstva se koriste za upravljanje troškovima. Bitno je naglasiti kako se troškovno računovodstvo može razmatrati kao samostalna cjelina odvojena od menadžerskog računovodstva dok se menadžersko računovodstvo nikad ne promatra bez troškovnog računovodstva kao njegovog sastavnog dijela. Prema tome, dvije osnovne računovodstvene discipline na kojima se temelji upravljanje troškovima jesu financijsko i troškovno računovodstvo.[5]

Također, moguće je razlikovati dvije grane računovodstva koje odražavaju interne i eksterne korisnike računovodstvenih informacija.[6] Na taj način računovodstvo menadžmenta može se nazvati internim izvještavanjem, a financijsko računovodstvo može se nazvati eksternim izvještavanjem.

2.2. Pojam troškova

Troškovi se mogu definirati kao resursi koje treba žrtvovati ili kojih se treba odreći radi postizanja specifičnog cilja.[7] Naime, troškovi imaju sebi bliske kategorije kao što su: utrošci, izdaci i rashodi, ali svi ovi navedeni pojmovi se međusobno razlikuju.

Utrošci se mogu definirati kao fizičko ulaganje materijalnih vrijednosti i dobara u stvaranju učinka.[8]

Izdaci se mogu definirati kao smanjenja novčanih sredstava u blagajni i na računima u bankama.[9]

Opća definicija rashoda glasi da je rashod smanjenje ekonomskih koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili smanjenja sredstava ili stvaranja obveza što za posljedicu ima smanjenje kapitala, osim onog u svezi s raspodjelom sudionicima u kapitalu.[10]

[4] Faber i Zgombić (1999.): Troškovno računovodstvo, RRIF plus, Zagreb, str. 54.
[5] Faber i Zgombić (1999.): Troškovno računovodstvo, RRIF plus, Zagreb, str. 54.
[6] Drury, C. (2008): Management and cost accounting, 7th edition, Cengage Learning, UK, str. 7.
[7] Horngren, C. T. i dr. (2012): Cost accounting, 14th edition, Pearson Prentice Hall, Boston, str. 27.
[8] Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF, Zagreb, str. 131.
[9] Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF, Zagreb, str. 131.
[10] Broz Tominac, S. i dr. (2015): Upravljačko računovodstvo – studija slučajeva, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 8.

Općenito gledajući trošak je širi pojam od rashoda, budući da rashodi predstavljaju samo dospjele troškove dok se nedospjeli troškovi kapitaliziraju kao imovina sve dok se imovina ne proda, utroši ili na drugi način otuđi.[11] Dakle, svi troškovi u trenutku nastajanja ne postaju odmah rashodi.

2.3. Podjela troškova

Da bi se realizirao proces upravljanja troškovima nužno je prethodno organizirano prikupljanje i obrada podataka. Međutim, budući da proces upravljanja troškovima ima višestruke ciljeve pojavljuju se različiti pristupi u promatranju troškova.[12] Zbog toga je podatke o troškovima potrebno razvrstati i klasificirati s obzirom na različite aspekte promatranja. Posljedica toga su brojne podjele troškova koje su, po pravilu, motivirane svrhom kojoj služe.[13]

U računovodstvenoj literaturi postoje različiti kriteriji klasifikacije troškova, ovisno o autorima i školama kojima pripadaju ili ciljevima razvrstavanja.[14] Također, kriteriji klasifikacije troškova proizlaze iz različitih potreba menadžmenta o izvještavanju o visini i strukturi troškova. Menadžment često zahtijeva izvještaje o troškovima klasificirane prema različitim kriterijima u cilju poslovnog odlučivanja. Računovodstvena teorija poznaje i najčešće ističe sljedeće kriterije klasifikacije troškova:[15]

1) Troškovi prema vremenu nastanka

- Povijesni
- Budući ili budžetirani

Povijesni troškovi su troškovi koji su nastali u prošlom obračunskom razdoblju, na njih menadžment ne može utjecati i prezentirani su u financijskim i računovodstvenim izvještajima. Dakle rezultat su prošle aktivnosti i poslovnih odluka menadžmenta u prošlom obračunskom razdoblju. Za razliku od njih, budući ili budžetirani troškovi su troškovi za koje

[11] Broz Tominac, S. i dr. (2015): Upravljačko računovodstvo – studija slučajeva, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 8.
[12] Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF, Zagreb, str. 144.
[13] Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF, Zagreb, str. 144.
[14] Gulin, D. i dr. (2011): Upravljačko računovodstvo, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 47.
[15] Gulin, D. i dr. (2011): Upravljačko računovodstvo, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 47.

se očekuje da će nastati u budućem obračunskom razdoblju. Oni predstavljaju aktivnosti i poslovne odluke koje menadžment želi poduzeti i ostvariti u budućem obračunskom razdoblju.

2) Troškovi prema funkciji

- Proizvodni
- Neproizvodni

Proizvodni troškovi su svi troškovi koji su povezani s procesom proizvodnje a oni obuhvaćaju: troškove materijala, troškove rada i troškove proizvodne režije, odnosno dijele se na primarne troškove proizvodnje i troškove proizvodne režije. Neproizvodni troškovi, koji se nazivaju i troškovima opće režije, brojni su i raznovrsni, ali se najčešće iskazuju u okviru tri osnovne skupine: troškovi administracije, troškovi prodaje i troškovi istraživanja i razvoja. Ovi troškovi nisu povezani s proizvodnim procesom.

3) Troškovi prema položaju u financijskim izvještajima

- Troškovi proizvoda i troškovi razdoblja
- Primarni i konverzijski
- Nedospjeli i dospjeli

Troškovi proizvoda su proizvodni troškovi koji su direktno vezani uz proces proizvodnje proizvoda. Oni ulaze u vrijednost zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda i u tom obliku ostaju sve do razdoblja prodaje gotovih proizvoda kada se iskazuju kao rashodi. Nasuprot tomu, troškovi razdoblja su svi oni troškovi koji se ne kapitaliziraju kao imovina već se iskazuju kao rashodi računovodstvenog razdoblja u kojem su nastali.[16]

Primarni troškovi su trošak direktnog materijala, sirovina, rezervnih dijelova i sl. koji se u procesu proizvodnje pretvaraju u učinke odnosno nositelje tih troškova. To su oni troškovi koji kvantitativno ali i kvalitativno ulaze u gotove proizvode. Konverzijski troškovi su svi

[16] Perčević, H., Dražić Lutilsky, I. (2006): Računovodstveni modeli ocjene profitabilnosti proizvoda, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb, Vol. 4, str. 311.

troškovi koji nastaju u procesu konverzije primarnih sirovina u korisne učinke, troškovi direktnog rada i opći troškovi proizvodnje.[17]

Nedospjeli trošokvi su uključeni u knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine i zaliha (ulaznih i izlaznih), a postaju dospjeli kada se imovina utroši, proda ili na drugi način otuđi. Za razliku od njih, dospjeli troškovi (rashodi) se smatraju dospjelima po osnovi imovine. To su troškovi koji su u razdoblju nastanka rashodi jer ne uključuju se u troškove nabave imovine, niti troškove proizvoda. Smatraju se troškovima administracije i prodaje.[18]

4) Troškovi prema mogućnosti obuhvata po nositeljima

- Direktni
- Indirektni

Direktni troškovi se mogu pratiti izravno po pojedinom učinku (proizvodu ili usluzi) i to su trošak direktnog materijala i trošak direktnog rada dok je neizravne troškove nemoguće odvojeno pratiti po učincima jer su zajednički troškovi za više učinaka te se raspoređuju na učinke primjenom različitih kriterija, postupaka i metoda.

5) Troškovi prema ponašanju na promjenu aktivnosti (opsega proizvodnje)

- Varijabilni
- Fiksni
- Mješoviti

Fiksni troškovi se ne mijenjaju s promjenom razine aktivnosti, a najčešći primjeri su: amortizacija, osiguranje i investicijsko održavanje dugotrajne imovine, troškovi administracije i uprave i sl.

Varijabilni troškovi se mijenjaju s obzirom na promjenu razine aktivnosti. Za razliku od fiksnih koji uvijek postoje bez obzira odvija li se bilo kakva aktivnost poduzeća, varijabilni

[17] Perčević, H.: Troškovi i kriteriji klasifikacije troškova, raspoloživo na: http://web.efzg.hr/dok/RAC/hpercevic/upravljacko_racunovodstvo/Tro%C5%A1kovi%20i%20kriteriji%20klasifikacije%20tro%C5%A1kova.pdf (22.08.2017.)

[18] Perčević, H.: Troškovi i kriteriji klasifikacije troškova, raspoloživo na: http://web.efzg.hr/dok/RAC/hpercevic/upravljacko_racunovodstvo/Tro%C5%A1kovi%20i%20kriteriji%20klasifikacije%20tro%C5%A1kova.pdf (22.08.2017.)

troškovi neće nastati ukoliko nema aktivnosti. Svi varijabilni troškovi ne reagiraju jednako na promjenu razine aktivnosti stoga se mogu još podijeliti na:[19]

- proporcionalno varijabilne koji se mijenjaju u istoj proporciji kao i promjena razine aktivnosti,
- progresivno varijabilne koji se mijenjaju brže od promjene razine aktivnosti i
- degresivno varijabilne koji se mijenjaju sporije od promjene razine aktivnosti.

Mješoviti troškovi su oni troškovi kojima je jedan dio troškova fiksan, a drugi dio je varijabilan, dakle imaju obilježja i fiksnih i varijabilnih troškova. Primjeri su trošak telefona ili trošak električne energije kod kojih se plaća fiksna mjesečna svota bez obzira kolika je potrošnja, te varijabilna svota s obzirom na utrošak.

6) Troškovi prema značajnosti za donošenje poslovnih odluka

- Relevantni
- Irelevantni

Relevantni troškovi su značajni za donošenje poslovnih odluka tj. podloga su za odlučivanje, dok se irelevantni isključuju iz analize troškova i nisu podloga za odlučivanje.

7) Troškovi prema mogućnosti kontrole od strane menadžmenta

- Kontrolirani
- Nekontrolirani

Kontrolirani troškovi su troškovi na koje menadžer ima utjecaja, dakle može ih kontrolirati u određenom razdoblju dok na nekontrolirane troškove menadžer nema utjecaja i ne može ih kontrolirati u određenom razdoblju. S obzirom da menadžer nema utjecaja na ove troškove nije ni odgovoran za njih.

Uz ove navedene kriterije klasifikacije troškova potrebno je navesti još jedan, a to je kriterij prirodne vrste utroška. Prema tom kriteriju troškovi se dijele na:[20]

[19] Gulin, D. i dr. (2011): Upravljačko računovodstvo, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 64.
[20] Gulin, D. i dr. (2011): Upravljačko računovodstvo, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 48.

1) Materijalne troškove
2) Troškove osoblja
3) Amortizaciju
4) Rezerviranja troškova i rizika
4) Ostale troškove

U materijalne troškove spadaju troškovi sirovina i materijala, energije, rezervnih dijelova i troškovi sitnog inventara. U troškove osoblja spadaju neto plaće zaposlenicima i porezi i doprinosi na plaće i iz plaća zaposlenika. U troškove amortizacije se ubraja amortizacija dugotrajne imovine. Rezerviranja troškova i rizika odnose se na vjerojatne buduće troškove (obveze) koji će nastati zbog sadašnjih aktivnosti, npr. troškovi garancija, sudskih sporova, otpremnina, obnavljanja prirodnih bogatstava i dr. Riječ je o specifičnoj obvezi kojoj je neizvjestan iznos i rok dospijeća.[21] Ostali troškovi se sastoje od dnevnica za službena putovanja i putnih troškova, nadoknada troškova zaposlenicima, nadoknada članovima odbora, premija osiguranja, bankovnih usluga i troškova platnog prometa, doprinosa, članarina i drugih davanja, poreza koji ne ovise o dobitku, taksi i dr.

Ovisno o mjestu troška, jedan dio ovih troškova ulazi u vrijednost imovine (zalihe), a drugi dio troškova postaje odmah rashod, tj. utječe izravno na smanjenje poslovnog rezultata.[22]

2.4. Upravljanje troškovima

Upravljanje je širok pojam koji u domaćoj i stranoj literaturi nema jedinstvenu definiciju.[23] No, u širem smislu riječ je o procesu koji je vezan uz donošenje poslovnih odluka i njihovu provedbu.[24] S obzirom na današnje nepredvidive okolnosti, promjenu tehnologije, konkurenciju te uvjete na tržištima menađžeri moraju donositi brojne poslovne odluke neovisno o tome na kojoj se razini nalaze. Također, žele maksimizirati vrijednost poduzeća na način da posluju uz što manje troškove. U tom kontekstu ključno je upravljanje troškovima, a pojam upravljanja troškovima danas se učestalo koristi u teoriji i praksi. Pod upravljanjem

[21] Žager, K.: Troškovi, raspoloživo na: http://web.efzg.hr/dok/RAC/kzager//racunovodstvo/Tro%C5%A1kovi.pdf (23.08.2017.)
[22] Gulin, D. i dr. (2011): Upravljačko računovodstvo, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 48.
[23] Broz Tominac, S. i dr. (2015): Upravljačko računovodstvo – studija slučajeva, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 8.
[24] Broz Tominac, S. i dr. (2015): Upravljačko računovodstvo – studija slučajeva, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 8.

troškova podrazumijeva se smanjenje i kontrola troškova, a neki autori pojam smanjenje troškova koriste i kao sinonim za pojam upravljanje troškovima.[25] Dok smanjivanje troškova nastoji svesti troškove na najnižu moguću razinu tako da se eliminiraju nepotrebni troškovi, kontrola troškova podrazumijeva nastanak, ali i ostanak troškova unutar zadanih okvira.[26] Dakle, pod upravljanjem troškovima podrazumijeva se način upravljanja poduzećem i vođenja poslovanja koji najveću važnost u postizanju zacrtanih ciljeva poklanja optimizaciji troškova. Iz toga proizlazi da se troškovima može kvalitetno upravljati ukoliko se oni mogu mjeriti, odnosno ako se točne informacije o troškovima dostave odgovarajućoj osobi u pravo vrijeme i u traženom obliku.

Može se definirati da se svaki trošak isplati ako donosi veću dugoročnu korist od vrijednosti žrtvovanih resursa.[27] Prema tome, osnovni cilj upravljanja troškovima u svakom poduzeću je postići dugoročnu korist od učinjenog troška, a ne samo smanjivanje troškova. Praktično značenje upravljanja troškovima može se uočiti iz činjenice da nakon odgovora na pitanje: „Može li se nešto proizvesti?“; redovno slijedi pitanje: „Uz kakve troškove je to moguće?“[28]

Kako bi se proizveli određeni učinci potrebna je suvremena tehnologija, a s obzirom na porast i modernizaciju tehnologije sve je manje takvih tehničkih ograničenja za proizvodnju određenih učinaka u današnje vrijeme. Međutim, ograničenja redovito leže u činjenici da je žrtvovanje resursa za određene učinke ograničeno prodajnom cijenom koja se u konkurenciji s drugima može postići na tržištu pa se mogućnost pokrivanja troškova za određene tržišne proizvode redovito kreće unutar odnosa između sljedećih ključnih ekonomskih kategorija:[29]

PRODAJNA CIJENA – TROŠKOVI = DOBITAK

ili

PRIHODI – RASHODI = DOBITAK

Ako se pretpostavi da su prodajne cijene i prihod tržišne kategorije koje se formiraju u uvjetima konkurencije (što znači da su ograničene na određenoj razini) proizlazi da će dobitak

[25] Broz Tominac, S. i dr. (2015): Upravljačko računovodstvo – studija slučajeva, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 8.
[26] Broz Tominac, S. i dr. (2015): Upravljačko računovodstvo – studija slučajeva, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 8.
[27] Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF, Zagreb, str. 131.
[28] Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF, Zagreb, str. 131.
[29] Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF, Zagreb, str. 132.

(profit), kao jedan od dominantnih ciljeva poslovanja, bitno ovisiti o veličini troškova za određene učinke.[30]

Iz navedenoga osnovnog cilja upravljanja troškovima mogu se izdvojiti još dva cilja: globalna konkurentnost poduzeća i kontinuirano unaprjeđivanje poslovanja[31]. Upravo na temelju ova dva cilja upravljanje troškovima se definira kao filozofija, stav (misija) i niz tehnika kojima je cilj kreiranje veće vrijednosti uz niže troškove.[32]

Upravljanje troškovima poslovanja temelji na se proaktivnom stavu, jer pretpostavlja da su svi troškovi proizvoda i usluga rezultat odluka donesenih od menadžmenta.[33] Upravo zato menadžeri koji upravljaju troškovima, ne bilježe samo troškove već su aktivni partneri u donošenju odluka o razvijanju i unaprjeđenju proizvoda i usluga te reduciranju troškova, a njihove se odluke najčešće temelje na informacijama o dinamici troškova i odnose se na ocjenjivanje uklapanja pojedinih aktivnosti u prihvatljive troškovne okvire.[34]

U poslovnom svijetu se smatra da sljedeće činjenice vrijede u svakoj poslovnoj situaciji:[35]
1) Na dugi rok apsolutno je važno biti jeftiniji od konkurencije za istu razinu ponude ili ponuditi više za istu cijenu.
2) Da bi ostali konkurentni, troškovi poslovanja u relativnoj svoti moraju kontinuirano padati.
3) Stvarni troškovi, prihodi i profit za svaki segment (centar odgovornosti) kao i stvarne cijene i dobitak za svaku uslugu i sve ključne kupce moraju uvijek biti poznati. Tradicionalni računovodstveni sustavi ili uskraćivanje informacija od menadžera centara odgovornosti ne smiju ih prikrivati.
4) Menadžerska kontrola općenito i controling funkcija posebno, moraju se koncentrirati na: dobit (profit) te novčani tijek i snagu održavanja izvora novca.

[30] Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF, Zagreb, str. 132.
[31] Agrawal, S.P., Mehra, S., Siegel, P.H. (1998): Cost Management System: An Operational Overview, Managerial Finance, Vol. 24, No. 1,str. 60.
[32] Ronald W. Hilton, Michael W. Maher, Frank H. Selto (2000): Cost Management, Strategies for Business Decisions, International Edition, Irwin & McGraw-Hill, Boston, str. 1.
[33] Mikić, M. (2009): Upravljanje troškovima u malim i srednjim proizvodnim poduzećima, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, godina 7, br.1., str. 163.
[34] Mikić, M. (2009): Upravljanje troškovima u malim i srednjim proizvodnim poduzećima, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, godina 7, br.1., str. 163.
[35] Ames, B.C. and Hlavcek, J.D. (1990): Vital thuths about managing your costs, Harvard Business Review, str. 140.

Pod upravljanjem podrazumijeva se kvalitetno planiranje, evidencija, analiza, kontrola te organizacija troškova. Planiranje troškova obuhvaća projekcije troškova koji se očekuju, a cilj je usporediti ostvarene s planiranim troškovima. Uz pomoć evidencije troškova moguće je sastavljati obračune troškova godišnje, kvartalno i mjesečno. Na temelju podataka koji proizlaze iz planiranja i evidencije troškova, moguće je ocjenjivati kretanje troškova po pojedinim dijelovima subjekta ili u subjektu kao cjelini, zatim utvrđivati ekonomske uzroke i posljedice što nastaju iz određenih odstupanja od planiranih troškova i drugo. Na taj način moguće je menadžmentu subjekta ukazivati na negativna kretanja, ali i predlaganje mjera kojima mogu djelovati na otklanjanje takvih kretanja.[36] Što se organizacije svih navedenih dijelova upravljanja troškovima tiče, jasno je da od pravilno provedene organizacije svakog navedenog vida, je za očekivati da će i rezultati biti povoljni.[37] Naime, dobra organizacija je pola obavljenog posla, zato tom dijelu upravljanja troškovima treba posvetiti punu pažnju.

U posljednje vrijeme, koje obilježavaju brze promjene uvjeta proizvodnje i poslovanja, sve je teže odgovoriti na sljedeća ključna pitanja o troškovima:[38]

a) Koliki su stvarni ukupni troškovi svakog proizvoda ili usluge?
b) Što uzrokuje troškove i moraju li oni biti tako visoki?
c) Što uraditi da se troškovi smanje ili zadrže u prihvatljivim granicama?
d) Kakve efekte izazivaju troškovi na ukupni rezultat poduzeća?
e) Koji menadžeri su odgovorni za troškove i kako ih motivirati na upravljanje troškovima?

Za odgovore na ta pitanja menadžeri trebaju sve veći broj složenijih i preciznijih informacija o troškovima. U tu svrhu posljednjih godina razvijeni su brojni modeli koji bi trebali osigurati efikasnije upravljanje troškovima. Ako se promatra povijesni razvoj tih modela može se uočiti da su se razvijali ovisno o potrebama rješavanja rastućih problema u upravljanju troškovima uvjetovanih prelaskom tvrtki sa strategije jednog proizvoda na strategiju proizvodnje i decentralizirane organizacije.[39]

[36] Ramljak, B. (2013). Racionalizacija troškova u funkciji ostvarenja poslovnog rezultata. XLVIII. Savjetovanje, Računovodstvo, financije i porezi u praksi, str.2.
[37] Ramljak, B. (2013). Racionalizacija troškova u funkciji ostvarenja poslovnog rezultata. XLVIII. Savjetovanje, Računovodstvo, financije i porezi u praksi, str.2.
[38] Belak, V. (1995.): Menadžersko računovodstvo, RRIF plus, Zagreb, str. 132.
[39] Belak, V. (1995.): Menadžersko računovodstvo, RRIF plus, Zagreb, str. 132.

Menadžeri koji se odluče za upravljanje troškovima trebaju odabrati određeni model upravljanja troškovima. Upravljanje troškovima predstavlja pouzdani niz metoda koje se mogu koristiti na individualnoj razini u cilju podupiranja određene odluke ili menadžmenta organizacije u cjelini, a koje se nazivaju sustavima ili modelima upravljanja troškovima.[40] Međutim, svaki model, metodu ili tehniku treba promatrati kroz cost-benefit prizmu.[41]

S obzirom na kompleksnost i otežanu klasifikaciju modela za upravljanje troškova postoji više modela ali se ipak svi modeli mogu uvjetno razvrstati u pet glavnih grupa kako slijedi:[42]

1. model tradicionalnog upravljanja proizvodnim troškovima (Traditional Product Costing-TPC),
2. modeli upravljanja troškovima utemeljeni na procesu (Process Based Costing-PBC),
3. modeli upravljanja troškovima utemeljeni na aktivnostima (Activity Based Costing-ABC),
4. modeli utemeljeni na integraciji upravljanja troškovima proces/aktivnosti (PBC/ABC) i modeli upravljanja ukupnim troškovima,
5. modeli koji pored kvantitativnih uključuju i kvalitativne elemente kontrole troškova.

Model tradicionalnog upravljanja proizvodnim troškovima je najstariji model, prema kojem se proizvodni troškovi dijele na: troškove direktnog rada, troškove direktnog materijala i troškove proizvodne režije. Glavno obilježje ovog modela sastoji se u tome da se troškovi materijala i rada, prate i kontroliraju po svakoj vrsti, odnosno jedinici proizvoda, dok se troškovi proizvodne režije raspoređuju na pojedine proizvode na temelju udjela troškova izravnog rada. Ovakav model je bio moguć u uvjetima proizvodnje manjeg broja proizvoda. Model ima svoje prednosti i nedostatke koji su u svezi s rasporedom troškova proizvodne režije. Prednosti su jednostavnost primjene i primjena u uvjetima kad se ne zahtijeva značajnija točnost rasporeda troškova proizvodne režije dok se nedostaci javljaju kod rasporeda troškova proizvodne režije, u uvjetima kad je udio direktnog rada u ukupnim troškovima neznatan, postavlja se pitanje je li to ispravan kriterij za raspored.[43]

[40] Škrtić, M. (2005): Upravljanje troškovima s ciljem povećanja konkurentnosti, Zbornik radova: Upravljanje troškovima – Povećanje konkurentnosti i uspješnosti poslovanja, "M.A.K.-Golden", Zagreb-Zadar, str. 108.
[41] Gulin, D.: ABC metoda u upravljanju troškovima, (Internet), raspoloživo na: http://web.efzg.hr/dok/RAC/hpercevic/upravljacko_racunovodstvo/ABC%20metoda.pdf (04.09.2017.)
[42] Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF, Zagreb, str. 133.
[43] Ramljak, B. (2013). Racionalizacija troškova u funkciji ostvarenja poslovnog rezultata. XLVIII. Savjetovanje, Računovodstvo, financije i porezi u praksi, str.8.

Modeli upravljanja troškovima utemeljeni na procesu za razliku od prethodnog tradicionalnog modela upravljanja troškovima proizvodnje, vrednuju troškove slijedeći tok proizvodnje po fazama. Prema ovom modelu direktni troškovi rada i direktni troškovi materijala prate se po fazama proizvodnje, a troškovi proizvodne režije raspoređuju se po svakoj fazi proizvodnje primjenom određenog "ključa" za raspored. Prednost ovog modela osigurava osnovicu za razumijevanje obrasca ponašanja troškova i analizu ciklusa proizvodnje u dužem vremenskom razdoblju dok je nedostatak ograničena upotreba.[44]

Modeli upravljanja troškovima utemeljeni na aktivnostima danas su vrlo popularni, a baziraju se na metodologiji koja vrednuje troškove i performance aktivnosti, resursa i troškovnih objekata.[45] Troškovi se promatraju prema centrima odgovornosti - troškovni centri. Ova metoda je bez sumnje korisna za poduzeća koja imaju različite proizvodnje i proizvode brojne inačice nekih proizvoda, kao i za poduzeća koja djeluju u suvremenim proizvodnim okolnostima dok bi se kod klasičnih i manjih proizvodnih poduzeća moglo dogoditi da su troškovi uvođenja ove metode veći od njene koristi.[46] Problemi se javljaju i kod identificiranja aktivnosti, definiranja troškovnih indikatora i indikatora aktivnosti.

Modeli upravljanja troškovima utemeljeni na integraciji pristupa proces/aktivnosti nastali su iz razloga otklanjanja nedostataka modela upravljanja troškovima utemeljenim na procesu i modela utemeljenih na aktivnostima. Otklanjanjem nedostataka navedenih modela te njihovom kombinacijom uočava se tendencija upravljanja ukupnim troškovima poduzeća, a ne samo proizvodnim.[47]

Modeli upravljanja troškovima koji u upravljanje uključuju i kvalitativne a ne samo kvantitativne elemente kao ostali modeli, otišli su najdalje od svih ostalih modela, jer se temelje na upravljanju ukupnih troškova, te uključuju i: statističku kontrolu kvalitete, dobrobit

[44] Ramljak, B. (2013). Racionalizacija troškova u funkciji ostvarenja poslovnog rezultata. XLVIII. Savjetovanje, Računovodstvo, financije i porezi u praksi, str.8.
[45] Ramljak, B. (2013). Racionalizacija troškova u funkciji ostvarenja poslovnog rezultata. XLVIII. Savjetovanje, Računovodstvo, financije i porezi u praksi, str.8.
[46] Hočevar, M. (2003): Prednosti i manjkavosti nekih suvremenih računovodstvenih metoda, Članak: Računovodstvo, revizija i financije, br.5, str. 18.
[47] Ramljak, B. (2013). Racionalizacija troškova u funkciji ostvarenja poslovnog rezultata. XLVIII. Savjetovanje, Računovodstvo, financije i porezi u praksi, str.9.

kupca ili mušterije, održavanje ukupne proizvodnosti, vrijeme i kriterije isporuka proizvoda, život proizvoda i sl.[48]

S obzirom na navedene modele vidljivo je da se razvojem svakog od njih daje značajan doprinos teoriji upravljanja troškovima. Menadžeri su ti koji uz pomoć svojih znanja i vještina biraju koju će metodu primjeniti što će se odraziti na planiranje, evidenciju, analizu, kontrolu te organizaciju troškova. U nastavku rada će se prikazati kako se upravlja troškovima u komunalnom poduzeću Čistoća d.o.o. Split.

[48] Ramljak, B. (2013). Racionalizacija troškova u funkciji ostvarenja poslovnog rezultata. XLVIII. Savjetovanje, Računovodstvo, financije i porezi u praksi, str.9.

3. EVIDENCIJA I UPRAVLJANJE TROŠKOVIMA U KOMUNALNOM PODUZEĆU ČISTOĆA D.O.O. SPLIT

3.1. Osnovni podaci i djelatnost komunalnog poduzeća Čistoća d.o.o. Split

Trgovačko društvo ČISTOĆA d.o.o. Split obavlja komunalnu djelatnost održavanja čistoće i odlaganja komunalnog otpada na području gradova Split, Solin, Kaštela te općine Podstrana, Klis i Dugopolje, što je ujedno i misija poduzeća.[49]

Osnivači i članovi trgovačkog društva ČISTOĆA d.o.o. Split su Grad Split sa temeljnim ulogom u visini od 96,5% ukupnog temeljnog kapitala i Općina Podstrana sa temeljnim ulogom u visini od 3,5% ukupnog temeljnog kapitala.[50]

Vizija Čistoće d.o.o. Split je: razvijanje i uvođenje novih djelatnosti u sferi obavljanja osnovne djelatnosti, osuvremenjivanje komunikacije sa svim zainteresiranim stranama , a prije svega s korisnicima usluga, uvođenje modernih tehničko-tehnoloških dostignuća u okviru djelatnosti, povezivanje sa poznatim tvrtkama iste ili slične djelatnosti te ostvarivanje najveće kvalitete obavljanja usluga u svim segmentima djelovanja.[51]

Usluge Čistoće d.o.o. Split:[52]

- provodi i razvija cjeloviti sustav gospodarenja otpadom na području svog rada
- odvojeno skuplja korisni otpad u spremnicima na javno-prometnim površinama i u reciklažnim dvorištima
- skuplja i odvozi komunalni otpad iz kućanstava i drugih korisnika usluga
- održava čistoću javno-prometnih površina (kolnika, pločnika, trgova, pothodnika, javnih stuba i prolaza)
- provodi trajnu komunikaciju s javnošću.

Organizacijsku strukturu komunalnog poduzeća Čistoća d.o.o. Split prikazuje Slika 1.:

[49] http://www.cistoca-split.hr/Onama/Onama/tabid/56/Default.aspx (03.07.2016.)
[50] http://www.cistoca-split.hr/Onama/Onama/tabid/56/Default.aspx (03.07.2016.)
[51] http://www.cistoca-split.hr/Onama/Onama/tabid/56/Default.aspx (03.07.2016.)
[52] http://www.cistoca-split.hr/Onama/Onama/tabid/56/Default.aspx (03.07.2016.)

Slika 1.: Organizacijska struktura Čistoće d.o.o. Split

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Naime, trgovačko društvo Čistoća d.o.o. Split ima svoje organe koji organiziraju i upravljaju Društvom, te koordiniraju i nadziru rad i poslovanje. Skupštinu Društva čine članovi Društva i to: Grad Split i Općina Podstrana. Nadzorni odbor Društva sastavljen je od pet članova. Uprava Društva sastoji se od jedne osobe – Direktora, što ga svojom odlukom imenuje i opoziva Skupština Društva.

Čistoća d.o.o. Split je trgovačko društvo koje nikada nije poslovalo s gubitkom, što je rezultat organizacije rada i poslovanja, iskorištenosti postojećih kapaciteta, uvođenja novih tehnologija i tehničke opremljenosti, te stalne koordinacije ljudskih i materijalnih resursa.[53]

Temeljna načela poslovanja Društva su:[54]

- ✓ organiziranost,
- ✓ rentabilnost,
- ✓ materijalna sigurnost uz nagrađivanje prema radu,
- ✓ iskorištenost svih ljudskih i materijalnih kapaciteta,
- ✓ izvršavanje radnih zadataka.

Svi planovi za iduću godinu baziraju se na rezultatima poslovanja tekuće godine, a određeni su: stabilnošću financijskog rezultata poslovanja, likvidnošću i naplatom potraživanja,

[53] http://www.cistoca-split.hr/Onama/Onama/tabid/56/Default.aspx (03.07.2016.)
[54] http://www.cistoca-split.hr/Onama/Onama/tabid/56/Default.aspx (03.07.2016.)

poboljšanjima u organizaciji i tehnologiji rada, pojačanom kontrolom troškova, kontinuiranim ulaganjem u tehnološki razvoj, što se odnosi na nabavku specijalnih komunalnih vozila i opreme, te rekonstrukciji i adaptaciji objekta tehničkog servisa kao i vođenjem politike raspodjele u skladu s postignutim rezultatima rada i poslovanja.

Ciljevi svake aktivnosti se planiraju, što je temelj politike upravljanja Društvom a poslovni plan se sastoji iz dva dijela i to operativnog i financijskog plana. Plan sadrži ciljeve kao podlogu za poslovno odlučivanje i poslovne analize. Usporedbom planiranih i ostvarenih rezultata rasvjetljavaju se djelatnosti koje su obavljene, kao i one gdje su nužna poboljšanja.[55] Dakle, poslovni plan je potreban u suvremenom poslovanju iz razloga što osigurava smjernice, motivira zaposlene, koordinira aktivnosti i pomaže u procjeni ostvarenog.

Program rada i poslovanja Trgovačkog društva Čistoća d.o.o. Split za 2017. godinu temelji se na:[56]

- ✓ rezultatima poslovanja tekuće godine, te raspoloživim faktorima rada i poslovanja (kadrovi i sredstva rada),
- ✓ osnovama i proporcijama politike društveno-ekonomskog razvitka Republike Hrvatske u 2016. godini,
- ✓ dogovorenom standardu održavanja čistoće za gradove Split, Solin, Kaštela, te općine Podstrana, Klis i Dugopolje,
- ✓ internim i eksternim kretanjima u okruženju, koja se mogu swot analizom promatrati kao snage i slabosti, prilike i prijetnje u poslovanju.

Svi poslovni planovi Čistoće d.o.o. Split dogovaraju se s Gradom Splitom, koji kao osnivač Društva, sudjeluje u aktivnostima Društva i podržava sve organizacijske, tehničke i stručne poslove. Zajednički rad s Nadzornim odborom, Skupštinom Društva, Upravnim odjelom za nadzor i koordinaciju komunalnih poduzeća pretpostavka je uspješnosti poslovanja i stvaranja uvjeta za daljnji razvoj Društva.

Kao i svakom drugom poduzeću, tako se i u Čistoći d.o.o. Split provodi unutarnja revizija kako bi se dokazalo pravedno ustrojstvo, djelokrug rada, pravilno računovodstveno

[55] http://www.cistoca-split.hr/Onama/Onama/tabid/56/Default.aspx (03.07.2016.)
[56] http://www.cistoca-split.hr/Onama/Onama/tabid/56/Default.aspx (03.07.2016.)

poslovanje, prikazivanje temeljih financijskih izvještaja u skladu sa zakonskim aktom i sl. Na kraju obavljena revizija računovodstvenog poslovanja obuhvaća financijske izvještaje, poslovne knjige, popis imovine i obveza te novčana sredstva.

Budući da je poduzeće Čistoća d.o.o. Split komunalno poduzeće ono mora obavljati svoje funkcije na razini lokalne jedinice u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima i Zakonom o komunalnom gospodarstvu. Osim navedenih zakona, komunalna poduzeća dužna su primjenjivati i zakonske propise koji se odnose na područje računovodstva poduzetnika.

Naime, zakonodavni okvir računovodstva komunalnih poduzeća definiran je:

- Zakonom o računovodstvu,
- Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (HSFI),
- Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS),
- Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI),
- Računovodstvenim politikama i
- Drugim podzakonskim propisima.

3.2. Evidencija troškova u komunalnom poduzeću Čistoća d.o.o. Split

Tipični poslovni rashodi uslužnih poduzeća sastoje se od rashoda razdoblja, a s obzirom da se ovo poduzeće bavi isključivo pružanjem usluga svi troškovi postaju rashodi razdoblja u istom obračunskom razdoblju. Neovisno o tome da li se poduzeće bavi proizvodnjom, trgovinom ili uslužnom djelatnošću cilj svakog poduzeća je postići što veću efikasnost glede troškova a to će postići redovitim praćenjem i kontroliranjem rezultata. Evidentiranjem se bavi odjel računovodstva koji troškove raspoređuje po skupinama u razredu 4 prema kontnom planu.

U računovodstvu Čistoće Split vodi se dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Pomoćne knjige su blagajna, knjiga osnovnih sredstava, knjiga ulaznih i izlaznih računa, analitičke evidencije: materijalno knjigovodstvo-zalihe, sitni inventar, salda konti kupaca i dobavljača i plaće. Analitička evidencija salda konta kupaca vodi se odvojeno – za stanovništvo i pravne osobe. Podloga za unošenje podataka u poslovne knjige je knjigovodstvena isprava, a služi kao dokaz o nastalom poslovnom događaju i mora sadržavati sve podatke o poslovnom događaju. Knjigovodstvena isprava treba biti vjerodostojna i uredna, što svojim potpisom

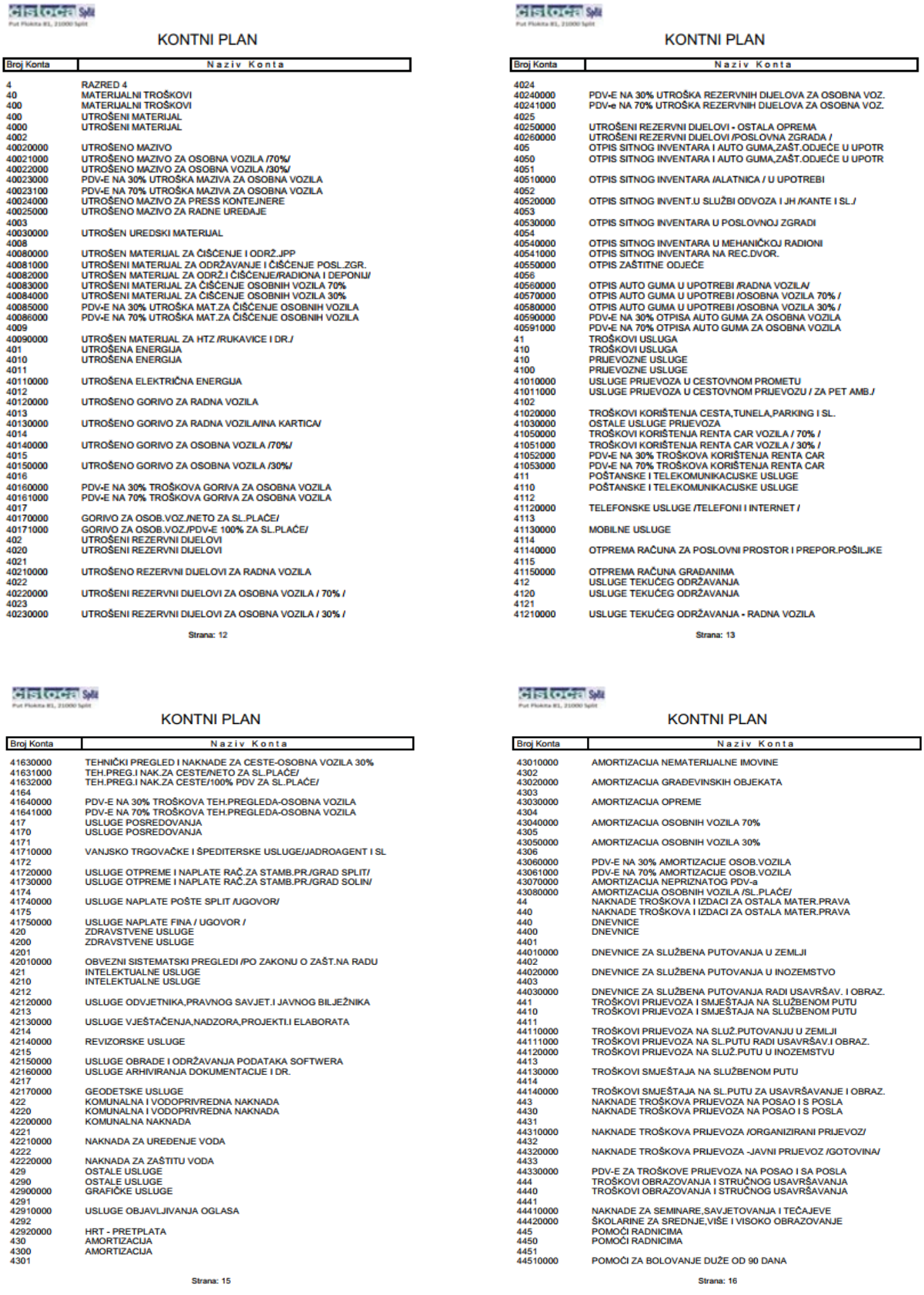
jamči ovlaštena osoba poduzeća ili osoba koju je ovlastila. Račune Čistoće Split nije potpisivala ovlaštena osoba ili osoba koju je ovlastila, a s obzirom da su računi izdavani preko računala pravovaljani su bez pečata i potpisa.

Evidentiranje troškova po prirodnim vrstama i njihovo praćenje imaju određene specifičnosti naspram drugih podjela troškova. Naime, troškovi po prirodnim vrstama se uvijek knjiže na dugovnoj strani računa, neovisno o tome da li se knjiže u razred (6) odnosno zalihe gotovih proizvoda, razred (7) koji prikazuje rashode ili na skupinu (79) na kojoj se evidentira bruto dobitak/gubitak financijske godine.[57]

Predmet evidencije su troškovi koji su već nastali u poslovanju poduzeća. Svi troškovi zasnivaju se na urednoj i vjerodostojnoj knjigovodstvenoj ispravi, neovisno o tome radi li se o računu, obračunu, zapisniku, ugovoru, nagodbi, ovrsi, obračunu plaće i dr. iz koje se može zaključiti da je trošak nastao.

Tekući troškovi se evidentiraju u knjigovodstvu i zbrajaju na kraju obračunskog razdoblja, što je nužno za sastavljanje kvartalnih i godišnjih obračuna radi utvrđivanja stvarno postignutih financijskih rezultata. Čistoća d.o.o. Split prati troškove po prirodnim vrstama, što se osigurava kroz razradu troškova u kontnom planu u razredu 4 po određenim skupinama. Slika 2. prikazuje kako je razrađen dio razreda 4 u kontnom planu poduzeća Čistoće d.o.o. Split.

[57]Mankiw, G. (2006): Osnove ekonomije, Mate d.o.o., Zagreb, str. 290.

KONTNI PLAN

Broj Konta	Naziv Konta
4	RAZRED 4
40	MATERIJALNI TROŠKOVI
400	MATERIJALNI TROŠKOVI
400	UTROŠENI MATERIJAL
4000	UTROŠENI MATERIJAL
4002	
40020000	UTROŠENO MAZIVO
40021000	UTROŠENO MAZIVO ZA OSOBNA VOZILA /70%/
40022000	UTROŠENO MAZIVO ZA OSOBNA VOZILA /30%/
40023000	PDV-E NA 30% UTROŠKA MAZIVA ZA OSOBNA VOZILA
40023100	PDV-E NA 70% UTROŠKA MAZIVA ZA OSOBNA VOZILA
40024000	UTROŠENO MAZIVO ZA PRESS KONTEJNERE
40025000	UTROŠENO MAZIVO ZA RADNE UREĐAJE
4003	
40030000	UTROŠEN UREDSKI MATERIJAL
4008	
40080000	UTROŠEN MATERIJAL ZA ČIŠĆENJE I ODRŽ.JPP
40081000	UTROŠENI MATERIJAL ZA ODRŽAVANJE I ČIŠĆENJE POSL.ZGR.
40082000	UTROŠEN MATERIJAL ZA ODRŽ.I ČIŠĆENJE/RADIONA I DEPONIJ/
40083000	UTROŠENI MATERIJAL ZA ČIŠĆENJE OSOBNIH VOZILA 70%
40084000	UTROŠENI MATERIJAL ZA ČIŠĆENJE OSOBNIH VOZILA 30%
40085000	PDV-E NA 30% UTROŠKA MAT.ZA ČIŠĆENJE OSOBNIH VOZILA
40086000	PDV-E NA 70% UTROŠKA MAT.ZA ČIŠĆENJE OSOBNIH VOZILA
4009	
40090000	UTROŠEN MATERIJAL ZA HTZ /RUKAVICE I DR./
401	UTROŠENA ENERGIJA
4010	UTROŠENA ENERGIJA
4011	
40110000	UTROŠENA ELEKTRIČNA ENERGIJA
4012	
40120000	UTROŠENO GORIVO ZA RADNA VOZILA
4013	
40130000	UTROŠENO GORIVO ZA RADNA VOZILA/INA KARTICA/
4014	
40140000	UTROŠENO GORIVO ZA OSOBNA VOZILA /70%/
4015	
40150000	UTROŠENO GORIVO ZA OSOBNA VOZILA /30%/
4016	
40160000	PDV-E NA 30% TROŠKOVA GORIVA ZA OSOBNA VOZILA
40161000	PDV-E NA 70% TROŠKOVA GORIVA ZA OSOBNA VOZILA
4017	
40170000	GORIVO ZA OSOB.VOZ./NETO ZA SL.PLAĆE/
40171000	GORIVO ZA OSOB.VOZ./PDV-E 100% ZA SL.PLAĆE/
402	UTROŠENI REZERVNI DIJELOVI
4020	UTROŠENI REZERVNI DIJELOVI
4021	
40210000	UTROŠENO REZERVNI DIJELOVI ZA RADNA VOZILA
4022	
40220000	UTROŠENI REZERVNI DIJELOVI ZA OSOBNA VOZILA / 70% /
4023	
40230000	UTROŠENI REZERVNI DIJELOVI ZA OSOBNA VOZILA / 30% /

Strana: 12

KONTNI PLAN

Broj Konta	Naziv Konta
4024	
40240000	PDV-E NA 30% UTROŠKA REZERVNIH DIJELOVA ZA OSOBNA VOZ.
40241000	PDV-e NA 70% UTROŠKA REZERVNIH DIJELOVA ZA OSOBNA VOZ.
4025	
40250000	UTROŠENI REZERVNI DIJELOVI - OSTALA OPREMA
40260000	UTROŠENI REZERVNI DIJELOVI /POSLOVNA ZGRADA /
405	OTPIS SITNOG INVENTARA I AUTO GUMA,ZAŠT.ODJEĆE U UPOTR
4050	OTPIS SITNOG INVENTARA I AUTO GUMA,ZAŠT.ODJEĆE U UPOTR
4051	
40510000	OTPIS SITNOG INVENTARA /ALATNICA / U UPOTREBI
4052	
40520000	OTPIS SITNOG INVENT.U SLUŽBI ODVOZA I JH /KANTE I SL./
4053	
40530000	OTPIS SITNOG INVENTARA U POSLOVNOJ ZGRADI
4054	
40540000	OTPIS SITNOG INVENTARA U MEHANIČKOJ RADIONI
40541000	OTPIS SITNOG INVENTARA NA REC.DVOR.
40550000	OTPIS ZAŠTITNE ODJEĆE
4056	
40560000	OTPIS AUTO GUMA U UPOTREBI /RADNA VOZILA/
40570000	OTPIS AUTO GUMA U UPOTREBI /OSOBNA VOZILA 70% /
40580000	OTPIS AUTO GUMA U UPOTREBI /OSOBNA VOZILA 30% /
40590000	PDV-E NA 30% OTPISA AUTO GUMA ZA OSOBNA VOZILA
40591000	PDV-E NA 70% OTPISA AUTO GUMA ZA OSOBNA VOZILA
41	TROŠKOVI USLUGA
410	TROŠKOVI USLUGA
410	PRIJEVOZNE USLUGE
4100	PRIJEVOZNE USLUGE
41010000	USLUGE PRIJEVOZA U CESTOVNOM PROMETU
41011000	USLUGE PRIJEVOZA U CESTOVNOM PRIJEVOZU / ZA PET AMB./
4102	
41020000	TROŠKOVI KORIŠTENJA CESTA,TUNELA,PARKING I SL.
41030000	OSTALE USLUGE PRIJEVOZA
41050000	TROŠKOVI KORIŠTENJA RENTA CAR VOZILA / 70% /
41051000	TROŠKOVI KORIŠTENJA RENTA CAR VOZILA / 30% /
41052000	PDV-E NA 30% TROŠKOVA KORIŠTENJA RENTA CAR
41053000	PDV-E NA 70% TROŠKOVA KORIŠTENJA RENTA CAR
411	POŠTANSKE I TELEKOMUNIKACIJSKE USLUGE
4110	POŠTANSKE I TELEKOMUNIKACIJSKE USLUGE
4112	
41120000	TELEFONSKE USLUGE /TELEFONI I INTERNET /
4113	
41130000	MOBILNE USLUGE
4114	
41140000	OTPREMA RAČUNA ZA POSLOVNI PROSTOR I PREPOR.POŠILJKE
4115	
41150000	OTPREMA RAČUNA GRAĐANIMA
412	USLUGE TEKUĆEG ODRŽAVANJA
4120	USLUGE TEKUĆEG ODRŽAVANJA
4121	
41210000	USLUGE TEKUĆEG ODRŽAVANJA - RADNA VOZILA

Strana: 13

KONTNI PLAN

Broj Konta	Naziv Konta
41630000	TEHNIČKI PREGLED I NAKNADE ZA CESTE-OSOBNA VOZILA 30%
41631000	TEH.PREG.I NAK.ZA CESTE/NETO ZA SL.PLAĆE/
41632000	TEH.PREG.I NAK.ZA CESTE/100% PDV ZA SL.PLAĆE/
4164	
41640000	PDV-E NA 30% TROŠKOVA TEH.PREGLEDA-OSOBNA VOZILA
41641000	PDV-E NA 70% TROŠKOVA TEH.PREGLEDA-OSOBNA VOZILA
417	USLUGE POSREDOVANJA
4170	USLUGE POSREDOVANJA
4171	
41710000	VANJSKO TRGOVAČKE I ŠPEDITERSKE USLUGE/JADROAGENT I SL
4172	
41720000	USLUGE OTPREME I NAPLATE RAČ.ZA STAMB.PR./GRAD SPLIT/
41730000	USLUGE OTPREME I NAPLATE RAČ.ZA STAMB.PR./GRAD SOLIN/
4174	
41740000	USLUGE NAPLATE POŠTE SPLIT /UGOVOR/
4175	
41750000	USLUGE NAPLATE FINA / UGOVOR /
420	ZDRAVSTVENE USLUGE
4200	ZDRAVSTVENE USLUGE
4201	
42010000	OBVEZNI SISTEMATSKI PREGLEDI /PO ZAKONU O ZAŠT.NA RADU
421	INTELEKTUALNE USLUGE
4210	INTELEKTUALNE USLUGE
4212	
42120000	USLUGE ODVJETNIKA,PRAVNOG SAVJET.I JAVNOG BILJEŽNIKA
4213	
42130000	USLUGE VJEŠTAČENJA,NADZORA,PROJEKTI.I ELABORATA
4214	
42140000	REVIZORSKE USLUGE
4215	
42150000	USLUGE OBRADE I ODRŽAVANJA PODATAKA SOFTWERA
42160000	USLUGE ARHIVIRANJA DOKUMENTACIJE I DR.
4217	
42170000	GEODETSKE USLUGE
422	KOMUNALNA I VODOPRIVREDNA NAKNADA
4220	KOMUNALNA I VODOPRIVREDNA NAKNADA
42200000	KOMUNALNA NAKNADA
4221	
42210000	NAKNADA ZA UREĐENJE VODA
4222	
42220000	NAKNADA ZA ZAŠTITU VODA
429	OSTALE USLUGE
4290	OSTALE USLUGE
42900000	GRAFIČKE USLUGE
4291	
42910000	USLUGE OBJAVLJIVANJA OGLASA
4292	
42920000	HRT - PRETPLATA
430	AMORTIZACIJA
4300	AMORTIZACIJA
4301	

Strana: 15

KONTNI PLAN

Broj Konta	Naziv Konta
43010000	AMORTIZACIJA NEMATERIJALNE IMOVINE
4302	
43020000	AMORTIZACIJA GRAĐEVINSKIH OBJEKATA
4303	
43030000	AMORTIZACIJA OPREME
4304	
43040000	AMORTIZACIJA OSOBNIH VOZILA 70%
4305	
43050000	AMORTIZACIJA OSOBNIH VOZILA 30%
4306	
43060000	PDV-E NA 30% AMORTIZACIJE OSOB.VOZILA
43061000	PDV-E NA 70% AMORTIZACIJE OSOB.VOZILA
43070000	AMORTIZACIJA NEPRIZNATOG PDV-a
43080000	AMORTIZACIJA OSOBNIH VOZILA /SL.PLAĆE/
44	NAKNADE TROŠKOVA I IZDACI ZA OSTALA MATER.PRAVA
440	NAKNADE TROŠKOVA I IZDACI ZA OSTALA MATER.PRAVA
440	DNEVNICE
4400	DNEVNICE
4401	
44010000	DNEVNICE ZA SLUŽBENA PUTOVANJA U ZEMLJI
4402	
44020000	DNEVNICE ZA SLUŽBENA PUTOVANJA U INOZEMSTVO
4403	
44030000	DNEVNICE ZA SLUŽBENA PUTOVANJA RADI USAVRŠAV. I OBRAZ.
441	TROŠKOVI PRIJEVOZA I SMJEŠTAJA NA SLUŽBENOM PUTU
4410	TROŠKOVI PRIJEVOZA I SMJEŠTAJA NA SLUŽBENOM PUTU
4411	
44110000	TROŠKOVI PRIJEVOZA NA SLUŽ.PUTOVANJU U ZEMLJI
44111000	TROŠKOVI PRIJEVOZA NA SL.PUTU RADI USAVRŠAV.I OBRAZ.
44120000	TROŠKOVI PRIJEVOZA NA SLUŽ.PUTU U INOZEMSTVU
4413	
44130000	TROŠKOVI SMJEŠTAJA NA SLUŽBENOM PUTU
4414	
44140000	TROŠKOVI SMJEŠTAJA NA SL.PUTU ZA USAVRŠAVANJE I OBRAZ.
443	NAKNADE TROŠKOVA PRIJEVOZA NA POSAO I S POSLA
4430	NAKNADE TROŠKOVA PRIJEVOZA NA POSAO I S POSLA
4431	
44310000	NAKNADE TROŠKOVA PRIJEVOZA /ORGANIZIRANI PRIJEVOZ/
4432	
44320000	NAKNADE TROŠKOVA PRIJEVOZA -JAVNI PRIJEVOZ /GOTOVINA/
4433	
44330000	PDV-E ZA TROŠKOVE PRIJEVOZA NA POSAO I SA POSLA
444	TROŠKOVI OBRAZOVANJA I STRUČNOG USAVRŠAVANJA
4440	TROŠKOVI OBRAZOVANJA I STRUČNOG USAVRŠAVANJA
4441	
44410000	NAKNADE ZA SEMINARE,SAVJETOVANJA I TEČAJEVE
44420000	ŠKOLARINE ZA SREDNJE,VIŠE I VISOKO OBRAZOVANJE
445	POMOĆI RADNICIMA
4450	POMOĆI RADNICIMA
4451	
44510000	POMOĆI ZA BOLOVANJE DUŽE OD 90 DANA

Strana: 16

Slika 2.: Kontni plan Čistoće d.o.o. Split

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Što se tiče materijalnih troškova, nastali troškovi u poduzeću Čistoća d.o.o. Split evidentirali su se na skupini 40.

- Računi 400 evidentiraju troškove maziva, troškove kancelarijskog materijala, ostale utrošene materijale te izdatke za HTZ opremu.
- Računi 401 evidentiraju troškove energije, troškove goriva, troškove goriva za osobna vozila i PDV na troškove goriva.
- Računi 404 evidentiraju troškove rezervnih dijelova.
- Računi 405 evidentiraju troškove otpisa sitnog inventara i troškove otpisa guma.

Nastali troškovi usluga evidentirali su se na skupinama 41 i 42.

- Računi 410 evidentiraju prijevozne troškove.
- Računi 411 evidentiraju telefonske usluge, usluge mobilne telefonije i Internet.
- Računi 413 evidentiraju troškove tekućeg održavanja, troškove investicijskog održavanja te održavanje osobnih vozila.
- Računi 415 evidentiraju troškove zakupnina te naknade za korištenje luka i skladišta.
- Računi 416 evidentiraju troškove objavljivanja oglasa te drugih reklama.
- Računi 418 evidentiraju troškove ekološkog marketinga, troškove vode, troškove čuvanja imovine te troškove deratizacije i dezinfekcije.
- Računi 419 evidentiraju špediterske usluge
- Računi 420 evidentiraju izdatke za sistematske preglede.
- Računi 421 evidentiraju usluge naplate - pošta Split te usluge naplate – FINA
- Računi 422 evidentiraju intelektualne usluge i usluge revizije.
- Računi 426 evidentiraju komunalne naknade, naknade za uređenje voda i naknade za zaštitu voda.
- Računi 428 evidentiraju tehničke preglede vozila i tehničke preglede osobnih vozila
- Računi 429 evidentiraju grafičke usluge.

Troškovi amortizacije evidentirali su se na skupini 43.

- Računi 430 evidentiraju amortizaciju na građevinske objekte, radna vozila, osobna vozila, strojeve i alate, kontejnere, računalnu opremu i opremu na računalnu mrežu te na uredsku opremu.

Troškovi osoblja evidentirali su se na skupini 47.

- Računi 470 evidentiraju ukalkulirane bruto plaće djletnika te doprinose iz plaće.

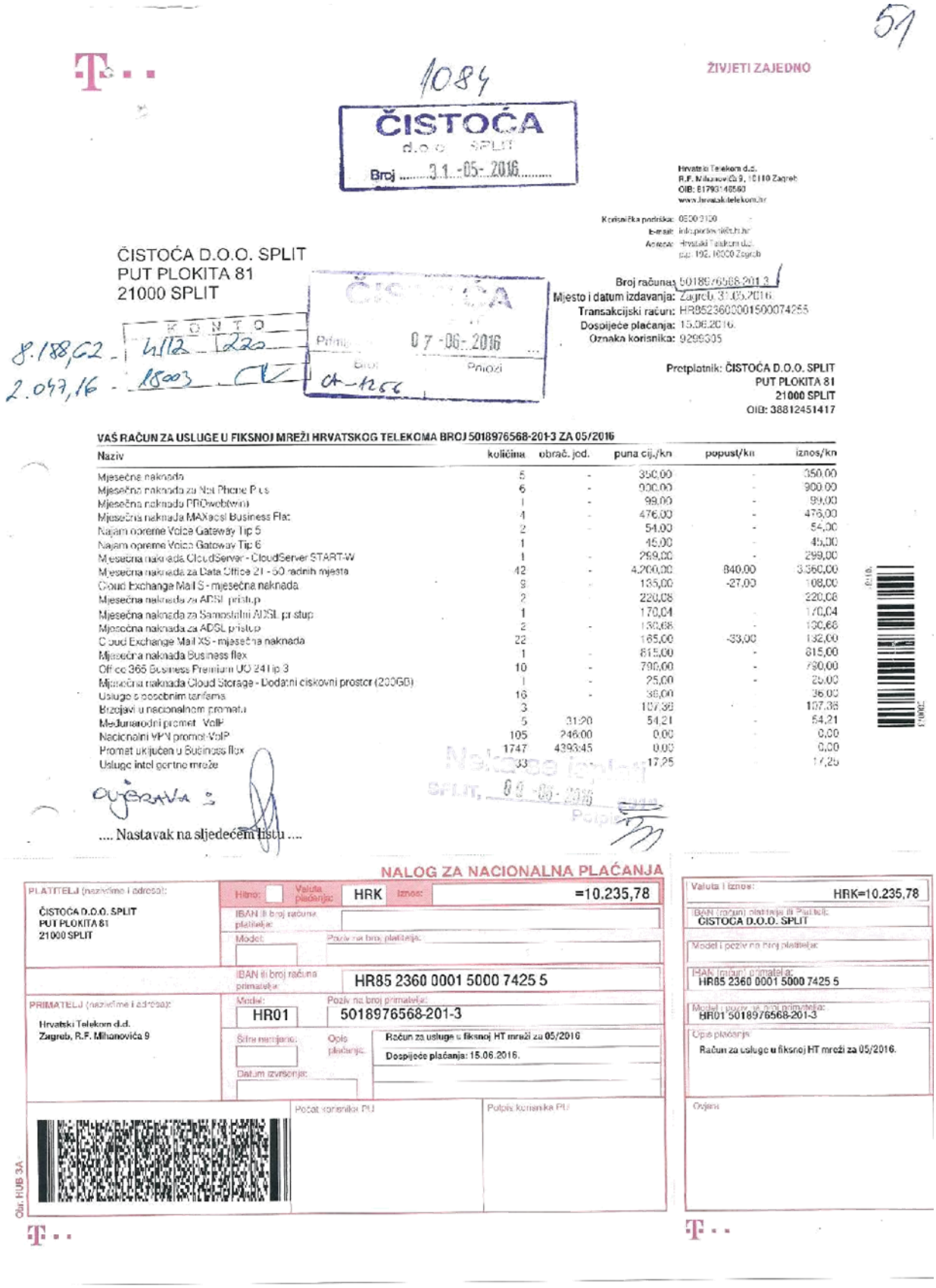
- Računi 472 evidentiraju doprinose na plaću za zdravstveno osiguranje i doprinose na plaću za zapošljavanje te posebne doprinose na plaću za zdravstveno osiguranje.

Ostali troškovi evidentirali su se na skupinama 44, 45 i 46.

- Računi 440 evidentiraju dnevnice za službena putovanja i dnevnice za službeni put u inozemstvo.
- Računi 442 evidentiraju troškove prijevoza na službenim putovanjima, troškove prijevoza za službena putovanja u inozemstvo kao i troškove noćenja na službenim putovanjima.
- Računi 443 evidentiraju naknade prijevoza na posao i s posla.
- Računi 444 evidentiraju troškove seminara, tečajeva i sl.
- Računi 446 evidentiraju jubilarne nagrade.
- Računi 447 evidentiraju otpremnine.
- Računi 448 evidentiraju nagrade učenicima i studentima za izvršenu stručnu praksu.
- Računi 460 evidentiraju troškove reprezentacije.
- Računi 461 evidentiraju članarine Hrv. gospodarskoj komori te članarine Diners, Visa i Ina kartice.
- Računi 462 evidentiraju doprinose šumama.
- Računi 464 evidentiraju troškove bankarskih usluga, troškove platnog prometa, sudske takse i troškove.
- Računi 465 evidentiraju trošak nabavljanja stručne štampe.
- Računi 466 evidentiraju spomeničku rentu i fond za zaštitu okoliša.
- Računi 467 evidentiraju naknade članovima Nadzornog odbora.
- Računi 468 evidentiraju porez na tvrtku i porez na osobna vozila.

Financijski rashodi evidentirali su se na skupini 48 a odnosili su se na kamate i tečajne ralike.

Kao primjer evidencije troškova sa skupine 41 navest će se kako je Čistoća primila račun za trošak telefona za peti mjesec. Ukupan račun glasi na 10 235,78 kn, od čega je trošak telefonskih usluga 8188,62 kn, a pretporez 2047, 16 kn. Priloženi račun prikazuje slika 3.:

ŽIVJETI ZAJEDNO

ČISTOĆA d.o.o. SPLIT Broj 31-05-2016

Hrvatski Telekom d.d.
R.F. Mihanovića 9, 10110 Zagreb
OIB: 81793146560
www.hrvatskitelekom.hr

Korisnička podrška: 0800 0100
E-mail: info.poduzetnici@t.ht.hr
Adresa: Hrvatski Telekom d.d.
p.p. 192, 10000 Zagreb

ČISTOĆA D.O.O. SPLIT
PUT PLOKITA 81
21000 SPLIT

KONTO

Primlj. 07-06-2016

Broj Prilozi

Broj računa: 5018976568-201-3
Mjesto i datum izdavanja: Zagreb, 31.05.2016.
Transakcijski račun: HR8523600001500074255
Dospijeće plaćanja: 15.06.2016.
Oznaka korisnika: 9299305

Pretplatnik: ČISTOĆA D.O.O. SPLIT
PUT PLOKITA 81
21000 SPLIT
OIB: 38812451417

VAŠ RAČUN ZA USLUGE U FIKSNOJ MREŽI HRVATSKOG TELEKOMA BROJ 5018976568-201-3 ZA 05/2016

Naziv	količina	obrač. jed.	puna cij./kn	popust/kn	iznos/kn
Mjesečna naknada	5	-	350,00	-	350,00
Mjesečna naknada za Net Phone Plus	6	-	900,00	-	900,00
Mjesečna naknada PROwebtwin	1	-	99,00	-	99,00
Mjesečna naknada MAXnet Business Flat	4	-	476,00	-	476,00
Najam opreme Voice Gateway Tip 5	2	-	54,00	-	54,00
Najam opreme Voice Gateway Tip 6	1	-	45,00	-	45,00
Mjesečna naknada CloudServer - CloudServer START-W	1	-	299,00	-	299,00
Mjesečna naknada za Data Office 21 - 50 radnih mjesta	42	-	4.200,00	840,00	3.360,00
Cloud Exchange Mail S - mjesečna naknada	9	-	135,00	-27,00	108,00
Mjesečna naknada za ADSL pristup	2	-	220,08		220,08
Mjesečna naknada za Samostalni ADSL pristup	1	-	170,04		170,04
Mjesečna naknada za ADSL pristup	2	-	190,66		190,66
Cloud Exchange Mail XS - mjesečna naknada	22	-	165,00	-33,00	132,00
Mjesečna naknada Business flex	1	-	815,00	-	815,00
Office 365 Business Premium OO 241 tip 3	10	-	790,00	-	790,00
Mjesečna naknada Cloud Storage - Dodatni diskovni prostor (200GB)	1	-	25,00	-	25,00
Usluge s posebnim tarifama	16	-	36,00		36,00
Brojevi u nacionalnom prometu	3		107,38		107,38
Međunarodni promet VoIP	5	31:20	54,21	-	54,21
Nacionalni VPN promet VoIP	105	246:00	0,00		0,00
Promet uključen u Business flex	1747	4393:45	0,00		0,00
Usluge intelgentne mreže	33		17,25		17,25

....Nastavak na sljedećem listu....

SPLIT, 07-06-2016

NALOG ZA NACIONALNA PLAĆANJA

PLATITELJ (naziv/ime i adresa):
ČISTOĆA D.O.O. SPLIT
PUT PLOKITA 81
21000 SPLIT

Hitno: Valuta plaćanja: HRK Iznos: =10.235,78

IBAN ili broj računa platitelja:

Model: Poziv na broj platitelja:

IBAN ili broj računa primatelja: HR85 2360 0001 5000 7425 5

PRIMATELJ (naziv/ime i adresa):
Hrvatski Telekom d.d.
Zagreb, R.F. Mihanovića 9

Model: HR01 Poziv na broj primatelja: 5018976568-201-3

Šifra namjene: Opis plaćanja: Račun za usluge u fiksnoj HT mreži za 05/2016
Dospijeće plaćanja: 15.06.2016.

Datum izvršenja:

Potpis korisnika PU

Valuta i iznos: HRK=10.235,78

IBAN (račun) platitelja ili Platitelj: ČISTOĆA D.O.O. SPLIT

Model i poziv na broj platitelja:

IBAN (račun) primatelja: HR85 2360 0001 5000 7425 5

Model i poziv na broj primatelja: HR01 5018976568-201-3

Opis plaćanja: Račun za usluge u fiksnoj HT mreži za 05/2016.

Ostalo

Obr. HUB 3A

Slika 3.: Primljeni račun za telefonske usluge

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

S obzirom da telefonske usluge spadaju pod troškove usluga evidentiraju se na skupini 41. Dnevnik knjiženja, iz kojeg je vidljivo da je riječ o navedenoj skupini, prikazuje slika 4.:

Čistoća Split
Put Plokita 91, 21000 Split

DNEVNIK KNJIŽENJA

Od Temeljnice: R005 Do Temeljnice: R005

Konto	Naziv Konta	Datum temeljnice	Opis	Broj Dokumenta	Temeljnica	Datum dokumenta	Dospijeće Dokumenta	Tros. mjes	Duguje	Potražuje
22000029	MAŽURANIĆ VLANTE GUI	31.05.16	RN	123-001-2	R005	29.05.16	28.06.16		0,00	4396,25
40030000	UTROŠEN UREDSKI MATE	31.05.16	220029	123-001-2	R005	29.05.16	28.06.16		3517,00	0,00
18012000	PRETPOREZ U PRIMLJEN	31.05.16	220029	123-001-2	R005	29.05.16	28.06.16		879,25	0,00
22000034	EURO CONTEGO D.O.O.	31.05.16	RN	451/PPST/304	R005	31.05.16	08.06.16		0,00	19737,50
41521000	USLUGA TEHNIČKE ZAŠ.I	31.05.16	220034	451/PPST/304	R005	31.05.16	08.06.16		15790,00	0,00
18003000	PRETPOREZ U PRIMLJEN	31.05.16	220034	451/PPST/304	R005	31.05.16	08.06.16		3947,50	0,00
22000036	HRVATSKA ZAJED.RAČ.I I	31.05.16	RN	6444/P1/I	R005	24.05.16	24.05.16		0,00	450,00
45710000	TROŠKOVI STRUČNE LITE	31.05.16	220036	6444/P1/I	R005	24.05.16	24.05.16		425,57	0,00
18050000	PRETPOREZ U PRIMLJEN	31.05.16	220036	6444/P1/I	R005	24.05.16	24.05.16		21,43	0,00
22000038	JAVNI BILJEŽNIK NIKŠA V	31.05.16	RN	605/1/2	R005	30.05.16	04.06.16		0,00	112,50
42120000	USLUGE ODVJETNIKA,PR	31.05.16	220038	605/1/2	R005	30.05.16	04.06.16		90,00	0,00
18003000	PRETPOREZ U PRIMLJEN	31.05.16	220038	605/1/2	R005	30.05.16	04.06.16		22,50	0,00
22000042	VODOVOD I KANALIZACIJ	31.05.16	RN	1610375024	R005	10.05.16	09.06.16		0,00	236,53
41510000	TROŠKOVI VODE	31.05.16	220042	1610375024	R005	10.05.16	09.06.16		220,20	0,00
18021000	PRETPOREZ U PRIMLJEN	31.05.16	220042	1610375024	R005	10.05.16	09.06.16		16,43	0,00
22000042	VODOVOD I KANALIZACIJ	31.05.16	RN	1610384192	R005	11.05.16	10.06.16		0,00	49,56
41510000	TROŠKOVI VODE	31.05.16	220042	1610384192	R005	11.05.16	10.06.16		45,40	0,00
18021000	PRETPOREZ U PRIMLJEN	31.05.16	220042	1610384192	R005	11.05.16	10.06.16		4,16	0,00
22000042	VODOVOD I KANALIZACIJ	31.05.16	RN	1610397394	R005	17.05.16	16.06.16		0,00	99,04
41510000	TROŠKOVI VODE	31.05.16	220042	1610397394	R005	17.05.16	16.06.16		91,50	0,00
18021000	PRETPOREZ U PRIMLJEN	31.05.16	220042	1610397394	R005	17.05.16	16.06.16		7,54	0,00
22000042	VODOVOD I KANALIZACIJ	31.05.16	RN	1610427774	R005	30.05.16	29.06.16		0,00	924,86
41510000	TROŠKOVI VODE	31.05.16	220042	1610427774	R005	30.05.16	29.06.16		857,00	0,00
18021000	PRETPOREZ U PRIMLJEN	31.05.16	220042	1610427774	R005	30.05.16	29.06.16		67,86	0,00
22000042	VODOVOD I KANALIZACIJ	31.05.16	RN	1610435640	R005	30.05.16	29.06.16		0,00	2635,85
41510000	TROŠKOVI VODE	31.05.16	220042	1610435640	R005	30.05.16	29.06.16		2465,30	0,00
18021000	PRETPOREZ U PRIMLJEN	31.05.16	220042	1610435640	R005	30.05.16	29.06.16		171,55	0,00
22000042	VODOVOD I KANALIZACIJ	31.05.16	RN	1610438586	R005	31.05.16	30.06.16		0,00	71,26
41510000	TROŠKOVI VODE	31.05.16	220042	1610438586	R005	31.05.16	30.06.16		64,60	0,00
18021000	PRETPOREZ U PRIMLJEN	31.05.16	220042	1610438586	R005	31.05.16	30.06.16		6,66	0,00
22000047	ADDIKO BANK D.D.	31.05.16	RN	161959-092-21-16	R005	31.05.16	13.06.16		0,00	30,10
46810000	TROŠKOVI ZA USLUGE BA	31.05.16	220047	161959-092-21-16	R005	31.05.16	13.06.16		30,10	0,00
22000048	DES USTANOVA ZA ZAPO	31.05.16	RN	116-301-1	R005	04.05.16	03.06.16		0,00	44537,50
35000000	SITAN INVENTAR NA SKL	31.05.16	220048	116-301-1	R005	04.05.16	03.06.16		35630,00	0,00
18003000	PRETPOREZ U PRIMLJEN	31.05.16	220048	116-301-1	R005	04.05.16	03.06.16		8907,50	0,00
22000051	HRVATSKI TELEKOM D.D	31.05.16	RN	5018976568-201-3	R005	31.05.16	15.06.16		0,00	10235,78
41120000	TELEFONSKE USLUGE /TI	31.05.16	220051	5018976568-201-3	R005	31.05.16	15.06.16		8188,62	0,00
18003000	PRETPOREZ U PRIMLJEN	31.05.16	220051	5018976568-201-3	R005	31.05.16	15.06.16		2047,16	0,00
22000053	INFOTEHNA	31.05.16	RN	77-P001-1	R005	27.05.16	04.06.16		0,00	3000,00
42150000	USLUGE OBRADE I ODRŽ	31.05.16	220053	77-P001-1	R005	27.05.16	04.06.16		2400,00	0,00
18003000	PRETPOREZ U PRIMLJEN	31.05.16	220053	77-P001-1	R005	27.05.16	04.06.16		600,00	0,00
22000056	ARANEA D.O.O.	31.05.16	RN	27-3-1	R005	02.05.16	02.06.16		0,00	2500,00
41410000	USLUGE PROMIDŽBE I RE	31.05.16	220056	27-3-1	R005	02.05.16	02.06.16		2000,00	0,00
18003000	PRETPOREZ U PRIMLJEN	31.05.16	220056	27-3-1	R005	02.05.16	02.06.16		500,00	0,00
22000063	TELEVIZIJA JADRAN D.O.(	31.05.16	RN	148-PP1-1	R005	29.04.16	29.05.16		0,00	7500,00
41410000	USLUGE PROMIDŽBE I RE	31.05.16	220063	148-PP1-1	R005	29.04.16	29.05.16		6000,00	0,00
18003000	PRETPOREZ U PRIMLJEN	31.05.16	220063	148-PP1-1	R005	29.04.16	29.05.16		1500,00	0,00
22000067	BRANITELJSKA ZADRUGA	31.05.16	RN	022-1605/16-F001	R005	16.05.16	27.05.16		0,00	10500,00

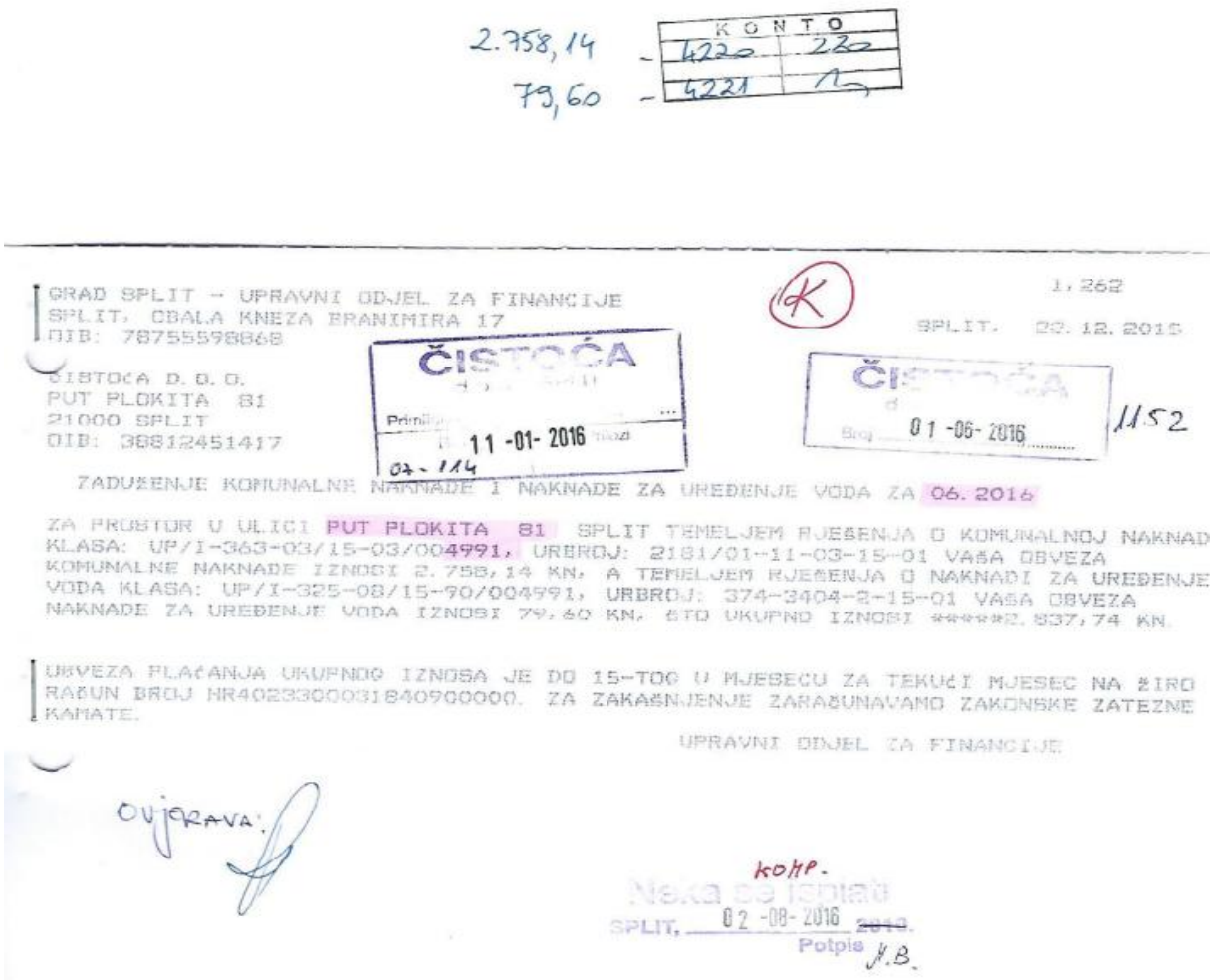
Strana: 2

Slika 4.: Dnevnik knjiženja

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Iz slike 4. je vidljivo da je Čistoća u svojim knjigama knjižila obvezu prema Hrvatskom Telekomu na kontu 22000051, trošak telefonskih usluga na kontu 41120000 i pretporez za primljeni račun na kontu 18003000. Nakon što se prikazala shema knjiženja telefonskih usluga, koje se kao takve evidentiraju na skupini 41 u ovom poduzeću, prikazati će se knjiženje troškova i na ostalim skupinama. Kao primjer evidencije troškova sa skupine 42 navest će se kako je Čistoća primila račun za komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda.

Ukupan račun glasi na 2 758,14 kn, od čega je trošak komunalnih naknada 2 758,14 kn, a trošak naknade za uređenje voda 79,60. Priloženi račun prikazuje slika 5.:

Slika 5.: Primljeni račun za komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Dnevnik knjiženja, koji je za potrebe rada skraćen, prikazuje slika 6. iz koje je vidljivo kako je proknjižen primljeni račun za komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda.

čistoća Split
Put Plokita 81, 21000 Split

DNEVNIK KNJIŽENJA

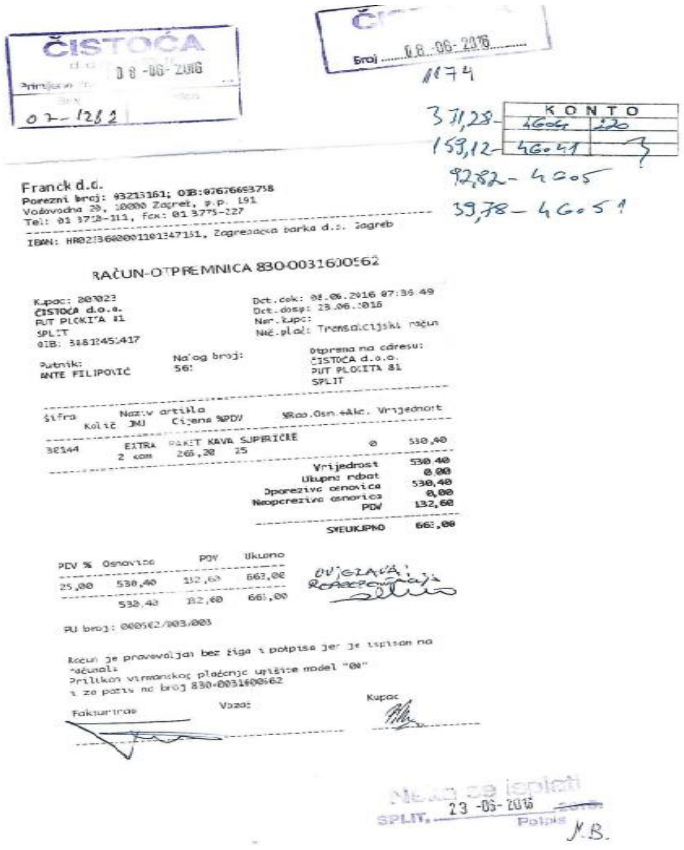
Od Temeljnice: R006 Do Temeljnice: R006

Konto	Naziv Konta	Datum temeljnice	Opis	Broj Dokumenta	Temeljnica	Datum dokumenta	Dospijeće Dokumenta	Troš. mjes	Duguje	Potražuje
22000028	GRAD SPLIT	30.06.16	RN	RJ.4991 06/16	R006	22.12.15	15.06.16		0,00	2837,74
42200000	KOMUNALNA NAKNADA	30.06.16	220028	RJ.4991 06/16	R006	22.12.15	15.06.16		2758,14	0,00
42210000	NAKNADA ZA UREĐENJE	30.06.16	220028	RJ.4991 06/16	R006	22.12.15	15.06.16		79,60	0,00

Slika 6.: Dnevnik knjiženja

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Iz slike 6. je vidljivo da je Čistoća u svojim knjigama knjižila obvezu prema gradu Splitu na kontu 22000028, trošak komunalnih naknada na kontu 42200000 i trošak naknade za uređenje voda na kontu 42210000. Kao primjer evidencije troškova sa skupine 46 navest će se trošak reprezentacije koji će prikazati slika 7. Ukupan račun glasi na 663,00 kn, od čega je 70% troška reprezentacije 371,28 kn, 30% troška reprezentacije 159,12 kn, PDV na 70% troška reprezentacije 92,82 kn i PDV na 30% troška reprezentacije 39,78 kn.

Slika 7.: Primljeni račun za trošak reprezentacije

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Dnevnik knjiženja koji je za potrebe rada skraćen, prikazuje slika 8. iz koje je vidljivo kako je proknjižen primljeni račun za trošak reprezentacije.

čistoća Split
Put Plokita 81, 21000 Split

DNEVNIK KNJIŽENJA

Od Temeljnice: R006 Do Temeljnice: R006

Konto	Naziv Konta	Datum temeljnice	Opis	Broj Dokumenta	Temeljnica	Datum dokumenta	Dospijeće Dokumenta	Troš. mjes	Duguje	Potražuje
46040000	70% TROŠKOVA REPREZ	30.06.16	220213	830-0031600562	R006	08.06.16	23.06.16		371,28	0,00
46041000	30% TROSKOVA REPREZ	30.06.16	220213	830-0031600562	R006	08.06.16	23.06.16		159,12	0,00
46050000	PDV-E NA 70% IZNOSA RE	30.06.16	220213	830-0031600562	R006	08.06.16	23.06.16		92,82	0,00
46051000	PDV-E NA 30% IZNOSA RE	30.06.16	220213	830-0031600562	R006	08.06.16	23.06.16		39,78	0,00
22000213	FRANCK D.D.	30.06.16	RN	830-0031600562	R006	08.06.16	23.06.16		0,00	663,00

Slika 8.: Dnevnik knjiženja

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Iz slike 8. je vidljivo da je Čistoća u svojim knjigama knjižila obvezu prema dobavljaču Franck d.d. na kontu 22000213, 70% troška reprezentacije na kontu 46040000, 30% troška reprezentacije na kontu 46041000, PDV na 70% troška reprezentacije na kontu 4605000, 30% troška reprezentacije na kontu 46051000.

3.3. Planiranje i praćenje troškova u komunalnom poduzeću Čistoća d.o.o. Split

Planiranje troškova u poduzeću podrazumijeva postupak utvrđivanja rashoda za nadolazeće razdoblje. S obzirom da je klasifikacija rashoda u poduzeću velika, Čistoća d.o.o. Split planira rashode na temelju rasporeda troškova prema prirodnim svojstvima a to su: materijalni troškovi, troškovi usluga, amortizacija, troškovi osoblja, trošak financiranja te ostali troškovi. Ova podjela se temelji na porijeklu nastanka troškova, te se smatra temeljnom podjelom troškova. Pored toga, ona osigurava jednoobrazno evidentiranje i praćenje troškova te oblikovanje troškova u i računu dobiti/gubitka. Svako odstupanje od troškova utvrđenih planom traži dodatnu analizu. Slika 9. prikazuje plan troškova u komunalnom poduzeću Čistoća za 2016. godinu.

Red. br.	NAZIV RASHODA	OSTVARENO I.-IX. 2015.g.	PREDVIĐANJE ZA 2015.g. *	PLAN ZA 2016.g.	INDEKS 4:3
0	1	2	3	4	5
1.	Troškovi maziva	169	225	230	102,2
2.	Troškovi kancelarijskog materijala	108	145	150	103,4
3.	Utrošeni razni materijal	917	1.000	1.000	100,0
4.	Izdaci za HTZ opremu	546	680	680	100,0
5.	Troškovi energije	252	340	400	117,6
6.	Troškovi goriva	2.535	3.330	4.000	120,1
7.	Troškovi goriva za osobna vozila	64	87	90	103,4
8.	PDV na troškove goriva	16	21	25	119,0
9.	Troškovi rezervnih dijelova	979	1.305	1.350	103,4
10.	Troškovi otpisa sitnog inventara	168	170	170	100,0
11.	Troškovi otpisa autoguma	177	280	300	107,1
12.	Prijevozni troškovi	11	15	15	100,0
13.	Telefonske usluge (telefoni i Internet)	88	118	120	101,7
14.	Usluge mobilne telefonije	65	87	90	103,4
15.	Otprema računa za poslovni prostor i preporučene pošiljke	160	225	300	133,3
16.	Otprema računa građanima	669	785	690	87,9
17.	Troškovi usluga-tekuće održavanje	692	900	900	100,0
18.	Održavanje osobnih vozila	24	32	40	125,0
19.	Troškovi investicijskog održavanja	356	475	500	105,3
20.	Troškovi zakupnina	80	140	280	-
21.	Naknada za korištenje luka, skladišta	5	10	10	100,0
22.	Troškovi ekološkog marketinga	467	650	800	123,1
23.	Troškovi vode	513	685	690	100,7
24.	Troškovi čuvanja imovine	669	890	1.000	112,4
25.	Troškovi deratizacije i dezinfekcije	78	105	110	104,8
26.	Tehnički pregled vozila	105	140	200	142,9
27.	Tehnički pregled osobnih vozila	13	15	15	100,0
28.	Špediterske usluge	9	12	15	125,0
29.	Troškovi neproizvodnih usluga (Grad Split-naknada i uplatnice)	41	49	40	81,6
30.	Usluge naplate-Pošta Split (ugovor)	230	317	300	94,6
31.	Usluge naplate-FINA (ugovor)	63	88	90	102,3
32.	Izdaci za sistematske preglede	10	12	12	100,0
33.	Intelektualne usluge	388	500	500	100,0

Red. br.	NAZIV RASHODA	OSTVARENO I.-IX. 2015.g.	PREDVIĐANJE ZA 2015.g. *	PLAN ZA 2016.g.	INDEKS 4:3
0	1	2	3	4	5
34.	Usluge revizije	37	37	40	108,1
35.	Komunalna naknada	92	123	125	101,6
36.	Naknada za uređenje voda	3	4	5	125,0
37.	Naknada za zaštitu voda	19	25	30	120,0
38.	Grafičke usluge	79	105	110	104,8
39.	Troškovi objavljivanja oglasa	15	20	25	125,0
40.	RTV-pretplata	20	27	30	111,1
41.	Amortizacija	3.545	4.750	5.000	105,3
42.	Dnevnice za službena putovanja	4	7	20	-
43.	Dnevnice za sl.put.u inozemstvo	-	4	20	-
44.	Troškovi prijevoza na sl.putovanja	6	7	20	-
45.	Troškovi prijevoza za sl.put.u inoz.	-	7	20	-
46.	Troškovi noćenja na službenim put.	7	9	20	-
47.	Naknade prijevoza na posao i s posla	1.013	1.330	1.500	112,8
48.	PDV na troškove prijev. na posao	61	75	85	113,3
49.	Troškovi seminara, tečajeva i sl.	34	45	50	111,1
50.	Razne pomoći po kolektiv.ugovoru	893	1.100	1.100	100,0
51.	Jubilarne nagrade	91	125	148	118,4
52.	Otpremnine	225	683	600	87,8
53.	Nagrade učenicima i studentima za izvršenu praksu	-	-	3	-
54.	Troškovi reprezentacije	36	100	120	120,0
55.	Premije osiguranja	342	491	500	101,8
56.	Osiguranje od nesretnog slučaja	45	72	75	104,2
57.	Članarina Hrv.gospodarskoj komori	36	48	50	104,2
58.	Članarina-Diners, Visa i Ina kartice	5	7	10	142,9
59.	Doprinosi šumama	16	20	20	100,0
60.	Spomenička renta	4	6	6	100,0
61.	Fond za zaštitu okoliša-naknada	13	17	20	117,6
62.	Porez na tvrtku	1	1	1	100,0
63.	Porez na osobna vozila	-	5	5	100,0
64.	Naknade članovima Nadzor.odbora	164	220	250	113,6
65.	Troškovi nabavljanja stručne štampe	28	35	40	114,3
66.	Troškovi bankarskih usluga	2	3	5	166,7
67.	Troškovi platnog prometa	48	60	60	100,0
68.	Sudske takse i troškovi	28	50	80	160,0

Red. br.	NAZIV RASHODA	OSTVARENO I.-IX. 2015.g.	PREDVIĐANJE ZA 2015.g. *	PLAN ZA 2016.g.	INDEKS 4:3
0	1	2	3	4	5
69.	Ukalkulirane bruto plaće djelatnika	28.493	39.500	39.900	101,0
70.	Doprinosi iz plaće za MIO I stup	293	403	405	100,5
71.	Doprinosi iz plaće za MIO - II stup	69	96	97	101,0
72.	Doprinosi na pl. za zdravstveno osiguranje	4.257	5.877	5.950	101,2
73.	Doprinosi na pl. za zapošljavanje	482	664	674	101,5
74.	Pos.doprinosi na pl. za zdrav.osiguranje	142	195	198	101,5
75.	Vrijednosno usklađivanje potraživanja od kupaca-mali i veliki poslovni prostori	-	1.000	1.000	100,0
76.	Pomoći date drugima	365	480	350	72,9
77.	PDV-e na donacije i izuzimanja	3	4	5	125,0
78.	Kazne, penali i naknade štete	7	10	15	150,0
79.	Otpisana potraživanja od kupaca	1.755	2.200	2.000	90,9
80.	Ostali rashodi	5	9	20	222,2
UKUPNO:		**53.450**	**73.889**	**75.919**	**102,7**

Red. br.	NAZIV RASHODA	OSTVARENO I.-IX. 2015.g.	PREDVIĐANJE ZA 2015.g. *	PLAN ZA 2016.g.	INDEKS 4:3
0	1	2	3	4	5
1.	Kamate	-	10	20	80,0
2.	Tečajne razlike	1	5	10	-
UKUPNO:		**1**	**15**	**30**	**90,9**

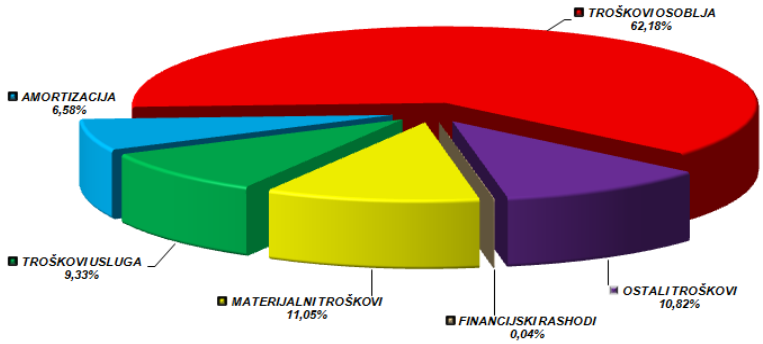
SVEUKUPNO(1.+2.):	OSTVARENO I.-IX. 2015.g.	PREDVIĐANJE ZA 2015.g. *	PLAN ZA 2016.g.	INDEKS 3:2
	1	2	3	4
	53.451	73.904	75.949	102,8

* ovaj stupac ujedno predstavlja rebalans stavke rashoda iz Plana poslovanja za 2015. godinu

Slika 9.: Plan ukupnih rashoda za 2016. godinu

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Iz slike 9. je vidljivo kako najveći planirani rashod iznosi 47.224.000,00 kn, što je ujedno i poslovni rashod koji se odnosi na troškove osoblja dok su najmanji planirani rashodi financijski rashodi u koje spadaju kamate i tečajne razlike. Grafikon 1. prikazuje navedene iznose iz tablice u postotcima.

Grafikon 1.: Plan ukupnih rashoda za 2016. godinu

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Iz grafikona 1. je vidljivo kako najveći planirani rashod iznosi 62,13% i odnosi se na troškove osoblja dok su najmanji planirani rashodi financijski rashodi i iznose 0,04%. Ostali planirani rashodi su približno jednaki.

Ukoliko se jave odstupanja od elemenata utvrđenih planom poslovanja vrši se analiza, preuzima se odgovornost te se vrše sankcije, bez obzira odnose li se na organizaciju, izvršavanje radnih zadataka, naplatu, troškove poslovanja, svjesno ili nesvjesno odstupanje od zadanih planskih elementa. Poslovni plan rashoda se izrađuje za nadolazeću poslovnu godinu. Međutim, za ostvarenje svih ciljeva nužno je kontinuirano planiranje kako bi se spriječili potencijalni rizici za poduzeće, a posebno zbog financijske krize u kojoj se nalazi cjelokupno gospodarstvo. Kako bi izbjegla nastanak dodatnih troškova, Čistoća d.o.o. Split prati rashode na temelju godišnjeg izvješća poslovanja ali i izvješća po obračunskim razdobljima u kojima se redovito uspoređuju planirani i ostvareni rashodi. Obračunska razdoblja za praćenje troškova su svako tri mjeseca. Obračuni poslovanja i utvrđeni rezultati poslovanja za obračunska razdoblja tijekom godine su privremeni jer se za svako slijedeće dulje razdoblje tijekom godine (1. siječnja do 31.ožujka, slijedeće dulje razdoblje je 1.siječnja do 30.lipnja, slijedeće dulje razdoblje je 1.siječnja do 30.rujna) utvrđuje novi kumulativni rezultat poslovanja. Uprava poduzeća mora podnijeti Nadzornom odboru izvješće o tijeku poslova i stanju Društva najmanje tromjesečno, a izvješće o poslovima koji bi mogli biti od velikog

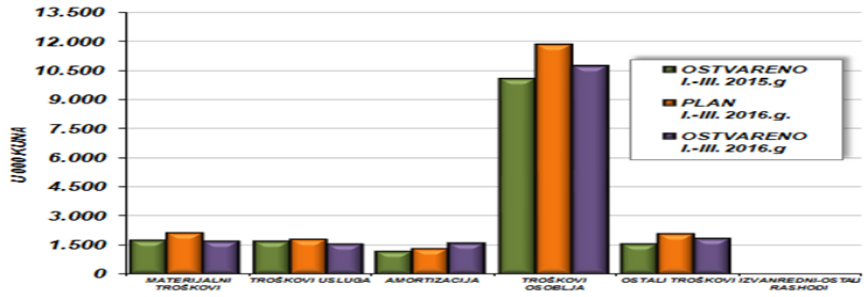
značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost Društva pravodobno i u pravilu u tekstualnom obliku kako bi Nadzorni odbor mogao o njima zauzeti stav. Iskazani troškovi u obračunu za privremeno obračunsko razdoblje tijekom godine samo je informacija koja omogućava pouzdaniju procjenu ostvarenja financijskog rezultata do kraja godine. Slika 10. prikazuje pregled ostvarenih i planiranih rashoda za razdoblje I.-III. 2016. godine.

Red. br.	ELEMENTI	OSTVARENO I.-III. 2015.g.	PLAN I.-III. 2016.g.	OSTVARENO I.-III. 2016.g.	INDEKS 4:2	INDEKS 4:3
0	1	2	3	4	5	6
1.	MATERIJALNI TROŠKOVI	1.717	2.099	1.675	98	80
2.	TROŠKOVI USLUGA	1.661	1.771	1.523	92	86
3.	AMORTIZACIJA	1.119	1.250	1.533	137	123
4.	TROŠKOVI OSOBLJA	10.010	11.806	10.721	107	91
5.	OSTALI TROŠKOVI	1.517	2.054	1.785	118	87
6.	FINANCIJSKI RASHODI	-	7	-	-	-
UKUPNO:		16.024	18.987	17.237	108	91

Slika 10.: Ukupni rashodi za razdoblje I.-III. 2016. godine

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Grafikon 2. prikazuje odnos planiranih i ostvarenih rashoda za razdoblje I.-III. 2016. godine, dok tablica 1. prikazuje odstupanja u navedenom razdoblju.

Grafikon 2.: Odnos planiranih i ostvarenih rashoda za razdoblje I.-III. 2016. godine

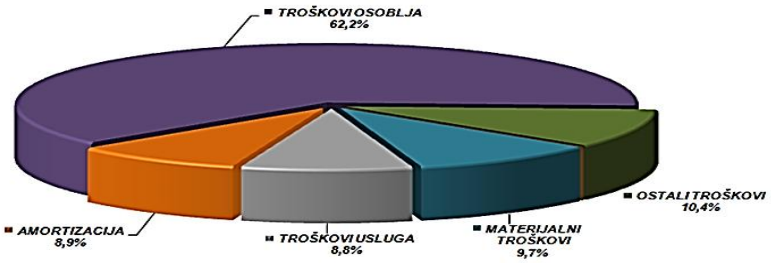
Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Tablica 1.: Odstupanja planiranih i ostvarenih rashoda za razdoblje I.-III. 2016. godine

RB	ELEMENTI	ODSTUPANJA OD PLANA: POVOLJNA (NEPOVOLJNA)
1.	Materijalni troškovi	424.000,00
2.	Troškovi usluga	248.000,00
3.	Amortizacija	(283.000,00)
4.	Troškovi osoblja	1.085.000,00
5.	Ostali troškovi	269.000,00
6.	Financijski rashodi	7.000,00
	UKUPNO:	1.750.000,00

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Ukupni ostvareni rashodi u prva tri mjeseca 2016-e godine iznose 17.237.000,00 kn i manji su nego planirani koji su iznosili 18.987.000,00 kn, što predstavlja povoljnu situaciju. Od svih troškova samo se ostvareni trošak amortizacije povećao u odnosu na planirani. Grafikon 3. prikazuje strukturu ostvarenih rashoda Čistoće d.o.o. Split za razdoblje I.-III. 2016. godine.

Grafikon 3.: Struktura ostvarenih rashoda za razdoblje I.-III. 2016. godine

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

U strukturi troškova najveći ostvareni rashodi odnose se na troškove osoblja, dok troškovi vezani za financijske rashode nisu ni nastali u odnosu na planirane. Unutar glavnih kategorija svaka pojedina kategorija troškova detaljnije se analiza i prati na način da se uspoređuju planirani iznosi s ostvarenim iznosima. S obzirom da najveći dio troškova za prva tri mjeseca otpada na trošak osoblja slike 11. i 12. prikazuju detaljniju analizu troškova plaća, odnosno neto i bruto iznose plaća za razdoblje I.-III. 2016. godine.

Red. br.	JEDINICA	I.-III. 2015. GODINE			I.-III. 2016. GODINE			INDEKSI		
		MASA PLAĆA	SATI	PROSJEK PLAĆA	MASA PLAĆA	SATI	PROSJEK PLAĆA	5:2	6:3	7:4
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Zajednički poslovi	1.098.911,90	25.080	7.622,28	1.213.252,45	27.300	7.740,37	110,4	108,9	101,5
2.	Operativna služba	2.794.118,43	70.427,5	6.901,63	2.984.414,67	74.950	6.935,23	106,8	106,4	100,5
3.	Radiona	742.625,48	16.950	7.621,66	764.716,27	17.912	7.435,83	103,0	105,7	97,6
4.	Vozači	1.059.096,38	22.399	8.225,39	1.076.675,50	22.772	8.234,87	101,7	101,7	100,1
5.	Odlagalište otpada	149.507,05	3.413	7.620,35	178.120,45	4.160	7.457,51	119,1	121,9	97,9
UKUPNO:		**5.844.259,24**	**138.269,5**	**7.352,80**	**6.217.179,34**	**147.094**	**7.361,59**	**106,4**	**106,4**	**100,1**

Slika 11.: Prikaz neto plaća

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Ukupne neto plaće za prva tri mjeseca 2016-e godine iznosile su 6.217.179,34 kn. Vidljivo je da nije velika razlika od prethodne godine kojoj je ukupan iznos neto plaći za ovo razdoblje iznosio 5.844.259,24 kn.

Red. br.	JEDINICA	I.-III. 2015. GODINE			I.-III. 2016. GODINE			INDEKSI		
		MASA PLAĆA	SATI	PROSJEK PLAĆA	MASA PLAĆA	SATI	PROSJEK PLAĆA	5:2	6:3	7:4
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Zajednički poslovi	1.576.123,81	25.080	10.932,32	1.744.394,04	27.300	11.128,98	110,7	108,9	101,8
2.	Operativna služba	3.878.669,05	70.427,5	9.580,54	4.158.127,10	74.950	9.662,72	107,2	106,4	100,9
3.	Radiona	1.032.168,24	16.950	10.593,27	1.070.893,51	17.912	10.412,99	103,8	105,7	98,3
4.	Vozači	1.443.145,81	22.399	11.208,07	1.483.257,61	22.772	11.344,59	102,8	101,7	101,2
5.	Odlagalište otpada	213.064,23	3.413	10.859,85	255.314,29	4.160	10.689,44	119,8	121,9	98,4
UKUPNO:		8.143.171,14	138.269,5	10.245,11	8.711.986,55	147.094	10.315,63	107,0	106,4	100,7

Slika 12.: Prikaz bruto plaća

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Iz slike 12. je vidljivo kako ni kod bruto plaća nije velika razlika. Naime, ukupne bruto plaće za prva tri mjeseca 2016-e godine iznosile su 8.711.986,55 kn, dok su u prethodnoj godini iznosile 8.143.171,14 kn.

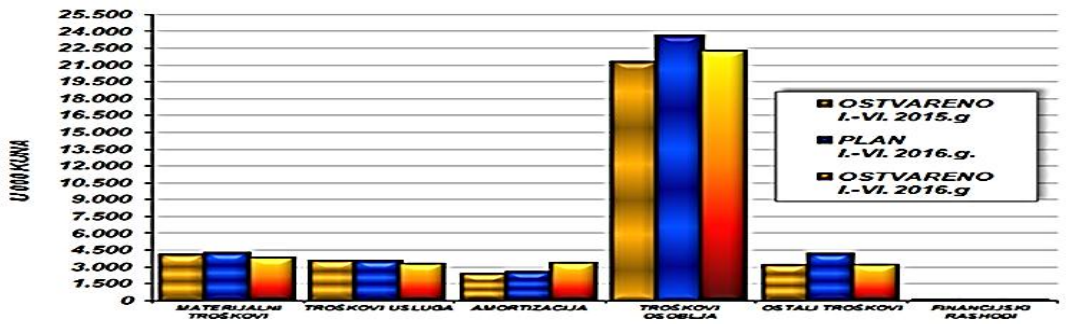
Slika 13. prikazuje ukupne planirane i ostvarene rashode za razdoblje I.-VI. 2016. godine.

Red. br.	ELEMENTI	OSTVARENO I.-VI. 2015.g.	PLAN I.-VI. 2016.g.	OSTVARENO I.-VI. 2016.g.	INDEKS	
					4:2	4:3
0	1	2	3	4	5	6
1.	MATERIJALNI TROŠKOVI	4.002	4.198	3.739	93	89
2.	TROŠKOVI USLUGA	3.514	3.541	3.267	93	92
3.	AMORTIZACIJA	2.313	2.500	3.287	142	131
4.	TROŠKOVI OSOBLJA	21.234	23.612	22.206	105	94
5.	OSTALI TROŠKOVI	3.105	4.109	3.148	101	77
6.	FINANCIJSKI RASHODI	1	15	2	-	-
UKUPNO:		34.169	37.975	35.649	104	94

Slika 13.: Ukupni rashodi za razdoblje I.-VI. 2016. godinu

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Grafikon 4. prikazuje odnos planiranih i ostvarenih rashoda za razdoblje I.-VI. 2016. godine, dok tablica 2. prikazuje odstupanja u navedenom razdoblju.

Grafikon 4.: Odnos planiranih i ostvarenih rashoda za razdoblje I.-VI. 2016. godine

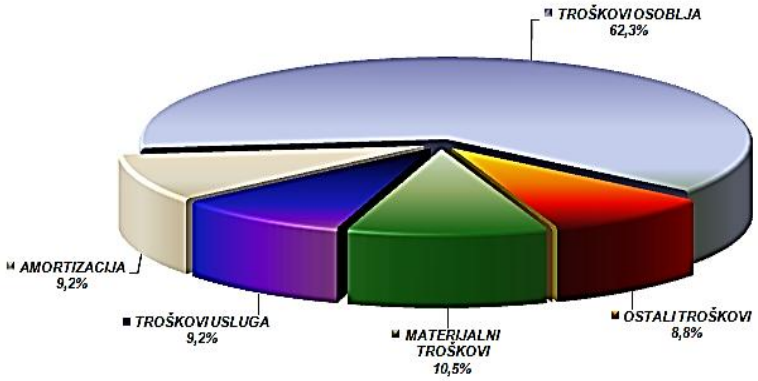
Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Tablica 2.: Odstupanja planiranih i ostvarenih rashoda za razdoblje I.-VI. 2016. godine

RB	ELEMENTI	ODSTUPANJA: POVOLJNA (NEPOVOLJNA)
1.	Materijalni troškovi	459.000,00
2.	Troškovi usluga	274.000,00
3.	Amortizacija	(787.000,00)
4.	Troškovi osoblja	1.406.000,00
5.	Ostali troškovi	961.000,00
6.	Financijski rashodi	13.000,00
	UKUPNO:	2.326.000,00

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Ukupni ostvareni rashodi u prvih šest mjeseci 2016-e godine iznose 35.649.000,00 kn i manji su nego planirani koji su iznosili 37.975.000,00 kn. Nepovoljna situacija se javila samo kod amortizacije tj. samo se ostvareni trošak amortizacije povećao u odnosu na planirani. Grafikon 5. prikazuje strukturu ostvarenih rashoda Čistoće d.o.o. Split za razdoblje I.-VI. 2016. godine.

Grafikon 5.: Struktura ostvarenih rashoda za razdoblje I.-VI. 2016. godine

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

U strukturi troškova najveći udio (preko 63%) otpada na troškove osoblja, a slike 14. i 15. će prikazati detaljniju analizu troškova plaća za razdoblje I.-VI. 2016. godine.

Red. br.	JEDINICA	I.-VI. 2015. GODINE			I.-VI. 2016. GODINE			INDEKSI		
		MASA PLAĆA	SATI	PROSJEK PLAĆA	MASA PLAĆA	SATI	PROSJEK PLAĆA	5:2	6:3	7:4
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Zajednički poslovi	2.813.947,27	65.629	7.458,81	2.447.123,82	55.144	7.729,14	87,0	84,0	103,6
2.	Operativna služba	5.407.168,27	135.316,5	6.951,34	6.151.558,76	155.073	6.909,11	113,8	114,6	99,4
3.	Radiona	1.535.619,87	35.467	7.531,97	1.535.592,94	36.164	7.395,59	100,0	102,0	98,2
4.	Vozači	2.162.431,15	45.214	8.319,91	2.173.775,22	46.062	8.219,50	100,5	101,9	98,8
5.	Odlagalište otpada	291.121,74	6.718	7.538,48	339.203,54	7.851	7.525,04	116,5	116,9	99,8
UKUPNO:		12.210.288,30	288.344,5	7.366,54	12.647.254,28	300.294	7.335,39	103,6	104,1	99,6

Slika 14.: Prikaz neto plaća

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Ukupne neto plaće za prvih šest mjeseci 2016-e godine iznosile su 12.647.254,28 kn. U prethodnoj godini su u tom razdoblju iznosile 12.210.288,30 kn. Dakle, razlika je samo u iznosu od 436.965,98 kn.

Red. br.	JEDINICA	I.-VI. 2015. GODINE			I.-VI. 2016. GODINE			INDEKSI		
		MASA PLAĆA	SATI	PROSJEK PLAĆA	MASA PLAĆA	SATI	PROSJEK PLAĆA	5:2	6:3	7:4
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Zajednički poslovi	4.010.113,08	65.629	10.629,44	3.526.708,04	55.144	11.138,96	87,9	84,0	104,8
2.	Operativna služba	7.560.394,30	135.316,5	9.719,48	8.581.286,85	155.073	9.638,06	113,5	114,6	99,2
3.	Radiona	2.140.007,30	35.467	10.496,40	2.155.839,27	36.164	10.382,77	100,7	102,0	98,9
4.	Vozači	2.959.377,33	45.214	11.386,15	3.007.536,15	46.062	11.372,12	101,6	101,9	99,9
5.	Odlagalište otpada	419.303,91	6.718	10.857,71	487.214,38	7.851	10.808,58	116,2	116,9	99,5
UKUPNO:		17.089.195,92	288.344,5	10.310,02	17.758.584,69	300.294	10.299,95	103,9	104,1	99,9

Slika 15.: Prikaz bruto plaća

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Iz slike 15. je vidljivo kako ni kod bruto plaća nije velika razlika. Naime, ukupne bruto plaće za prvih šest mjeseci 2016-e godine iznosile su 17.758.584,69 kn, dok su u prethodnoj godini iznosile 17.089.195,92 kn.

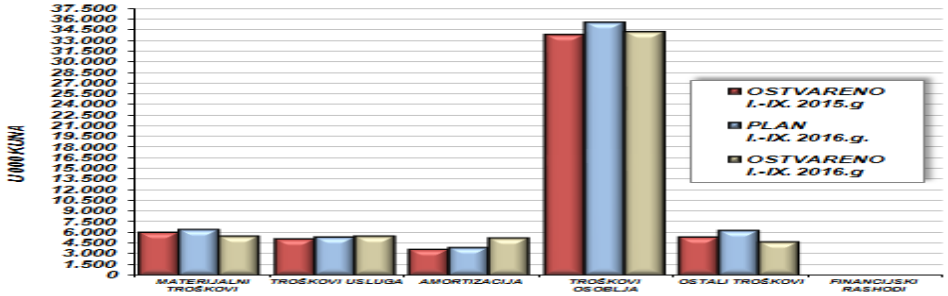
Slika 16. prikazuje ukupne planirane i ostvarene rashode za razdoblje I.-IX. 2016. godine.

Red. br.	ELEMENTI	OSTVARENO I.-IX. 2015.g.	PLAN I.-IX. 2016.g.	OSTVARENO I.-IX. 2016.g.	INDEKS	
					4:2	4:3
0	1	2	3	4	5	6
1.	MATERIJALNI TROŠKOVI	5.933	6.296	5.422	91	86
2.	TROŠKOVI USLUGA	5.000	5.311	5.353	107	101
3.	AMORTIZACIJA	3.545	3.750	5.137	145	137
4.	TROŠKOVI OSOBLJA	33.736	35.418	34.054	101	96
5.	OSTALI TROŠKOVI	5.236	6.164	4.552	87	74
6.	FINANCIJSKI RASHODI	1	23	2	-	-
UKUPNO:		53.451	56.962	54.520	102	96

Slika 16.: Ukupni rashodi za razdoblje I.-IX. 2016. godine

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Grafikon 6. prikazuje odnos planiranih i ostvarenih rashoda za razdoblje I.-IX. 2016. godine, dok tablica 3. prikazuje odstupanja u navedenom razdoblju.

Grafikon 6.: Odnos planiranih i ostvarenih rashoda za razdoblje I.-IX. 2016. godine

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

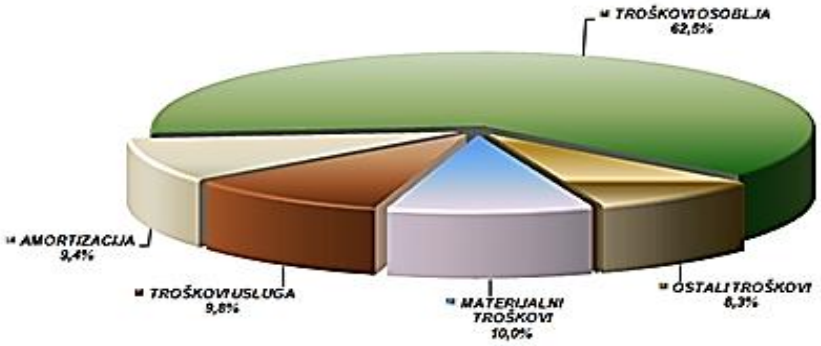
Tablica 3.: Odstupanja planiranih i ostvarenih rashoda za razdoblje I.-IX. 2016. godine

RB	ELEMENTI	ODSTUPANJA: POVOLJNA (NEPOVOLJNA)
1.	Materijalni troškovi	874.000,00
2.	Troškovi usluga	(42.000,00)
3.	Amortizacija	(1.387.000,00)
4.	Troškovi osoblja	1.364.000,00
5.	Ostali troškovi	1.612.000,00
6.	Financijski rashodi	21.000,00
	UKUPNO:	2.442.000,00

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Tablica 3. prikazuje dvije nepovoljne situacije. Uz trošak amortizacije povećali su se i ostvareni troškovi usluga u odnosu na planirane. Unatoč tome i dalje je povoljna situacija s obzirom na to da su ukupni ostvareni rashodi u prvih devet mjeseci 2016-e godine manji nego planirani.

Grafikon 7. prikazuje strukturu ostvarenih rashoda Čistoće d.o.o. Split za razdoblje I.-IX. 2016. godine.

Grafikon 7.: Struktura ostvarenih rashoda za razdoblje I.-IX. 2016. godine

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Struktura ostvarenih rashoda za prvih devet mjeseci je nepromijenjena u odnosu na prethodna obračunska razdoblja, dakle najznačajniji udio predstavljaju troškovi osoblja. Slike 14. i 15. će prikazati detaljniju analizu troškova plaća za razdoblje I.-IX. 2016. godine.

Red. br.	JEDINICA	I.-IX. 2015. GODINE			I.-IX. 2016. GODINE			INDEKSI		
		MASA PLAĆA	SATI	PROSJEK PLAĆA	MASA PLAĆA	SATI	PROSJEK PLAĆA	5:2	6:3	7:4
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Zajednički poslovi	3.482.629,36	80.404	7.534,93	3.682.865,87	83.040	7.724,53	105,7	103,3	102,5
2.	Operativna služba	9.031.507,26	227.871	6.894,78	9.335.867,19	236.218,5	6.883,58	103,4	103,7	99,8
3.	Radiona	2.368.166,15	54.433	7.568,32	2.314.832,67	54.280	7.427,68	97,7	99,7	98,1
4.	Vozači	3.267.060,84	68.850	8.254,73	3.295.806,45	70.029	8.197,04	100,9	101,7	99,3
5.	Odlagalište otpada	432.357,04	10.176	7.391,20	501.410,98	11.613	7.520,09	116,0	114,1	101,7
UKUPNO:		18.581.720,65	441.734	7.317,70	19.130.783,16	455.180,5	7.320,19	103,0	103,0	100,0

Slika 17.: Prikaz neto plaća

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Ukupne neto plaće za prvih devet mjeseci 2016-e godine iznosile su 19.130.783,16 kn. Vidljivo je da nije velika razlika od prethodne godine kojoj je ukupan iznos neto plaći za ovo razdoblje iznosio 18.581.720,65 kn.

Red. br.	JEDINICA	I.-IX. 2015. GODINE			I.-IX. 2016. GODINE			INDEKSI		
		MASA PLAĆA	SATI	PROSJEK PLAĆA	MASA PLAĆA	SATI	PROSJEK PLAĆA	5:2	6:3	7:4
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Zajednički poslovi	5.031.656,50	80.404	10.886,36	5.317.073,02	83.040	11.152,15	105,7	103,3	102,4
2.	Operativna služba	12.698.217,77	227.871	9.694,00	13.063.095,03	236.219	9.631,76	102,9	103,7	99,4
3.	Radiona	3.265.092,67	54.433	10.434,76	3.260.288,88	54.280	10.461,39	99,9	99,7	100,3
4.	Vozači	4.507.020,53	68.850	11.387,67	4.578.101,32	70.029	11.386,25	101,6	101,7	100,0
5.	Odlagalište otpada	627.170,01	10.176	10.721,55	723.932,41	11.613	10.857,43	115,4	114,1	101,3
UKUPNO:		26.129.157,48	441.734	10.289,97	26.942.490,66	455.181	10.309,26	103,1	103,0	100,2

Slika 18.: Prikaz bruto plaća

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Ukupne bruto plaće za prvih devet mjeseci 2016-e godine iznosile su 26.942.490,66 kn, dok su u prethodnoj godini iznosile 26.129.157,48 kn.

Na kraju poslovne godine se utvrđuju "konačni" odnosi ostvarenih troškova s planiranim i sa prethodnim razdobljima. Samo godišnji obračun poslovanja može dati pravi prikaz, uz niz knjigovodstvenih kategorija, koje će biti u potpunosti realizirane tek s danom 31.12.2016. godine (popis sredstava i izvora sredstava, konačni obračun amortizacije, ispravak potraživanja i povećanje troškova u skladu sa zakonskim propisima, tekuće održavanje, investicijsko održavanje…).

Slika 19. će prikazati planirane i ostvarene rashode za 2016. godinu u odnosu na 2015. godinu.

Red. br.	NAZIV RASHODA	OSTVARENO I.-XII. 2015.g.	PLAN I.-XII. 2016.g.	OSTVARENO I.-XII. 2016.g.	INDEKS	
					4:2	4:3
0	1	2	3	4	5	6
1.	Troškovi maziva	295.124,13	230.000,00	288.030,18	97,6	125,2
2.	Troškovi uredskog materijala	273.656,91	150.000,00	248.102,75	90,7	165,4
3.	Utrošeni razni materijal	1.302.628,48	1.000.000,00	1.117.605,31	85,8	111,8
4.	Izdaci za HTZ opremu	650.900,23	680.000,00	520.054,87	79,9	76,5
5.	Troškovi energije	336.785,51	400.000,00	260.367,01	77,3	65,1
6.	Troškovi goriva	3.358.358,42	4.000.000,00	3.171.515,73	94,4	79,3
7.	Troškovi goriva za osobna vozila	69.117,94	90.000,00	74.825,84	108,3	83,1
8.	PDV na troškove goriva	17.279,29	25.000,00	18.706,70	108,3	74,8
9.	Troškovi rezervnih dijelova	1.539.200,07	1.350.000,00	1.435.545,83	93,3	106,3
10.	Troškovi otpisa sitnog inventara	229.003,93	170.000,00	217.555,62	95,0	128,0
11.	Troškovi otpisa autoguma	277.106,57	300.000,00	286.724,24	103,5	95,6
12.	Prijevozni troškovi	13.885,24	15.000,00	11.613,24	83,6	77,4
13.	Telefonske usluge (telefoni i Internet)	117.979,34	120.000,00	125.721,27	106,6	104,8
14.	Usluge mobilne telefonije	87.364,21	90.000,00	85.238,51	97,6	94,7
15.	Otprema računa za poslovni prostor i preporučene pošiljke	229.757,55	300.000,00	348.493,18	151,7	116,2
16.	Otprema računa građanima	801.485,52	690.000,00	835.700,19	104,3	121,1
17.	Troškovi usluga-tekuće održavanje	966.944,18	900.000,00	1.071.063,29	110,8	119,0
18.	Održavanje osobnih vozila	45.383,45	40.000,00	51.521,75	113,5	128,8
19.	Troškovi investicijskog održavanja	471.959,29	500.000,00	232.148,37	49,2	46,4
20.	Troškovi zakupnina	132.655,53	280.000,00	228.423,92	172,2	81,6
21.	Naknada za korištenje luka, skladišta	5.000,00	10.000,00	14.321,16	-	143,2
22.	Troškovi ekološkog marketinga	706.275,91	800.000,00	869.037,78	123,0	108,6
23.	Troškovi vode	814.148,28	690.000,00	659.169,16	81,0	95,5
24.	Troškovi čuvanja imovine	884.842,33	1.000.000,00	984.624,00	111,3	98,5
25.	Troškovi deratizacije i dezinfekcije	88.200,00	110.000,00	78.300,00	88,8	71,2
26.	Tehnički pregled vozila	297.034,24	200.000,00	256.174,98	86,2	128,1
27.	Tehnički pregled osobnih vozila	13.899,04	15.000,00	13.732,51	98,8	91,6
28.	Špediterske usluge	8.544,46	15.000,00	7.348,76	86,0	49,0
29.	Troškovi neproizvodnih usluga (Grad Split-naknada i uplatnice)	64.085,04	40.000,00	-	-	-
30.	Usluge naplate-Pošta Split (ugovor)	320.043,16	300.000,00	286.692,79	89,6	95,6
31.	Usluge naplate-FINA (ugovor)	88.744,98	90.000,00	84.259,93	94,9	93,6
32.	Izdaci za sistematske preglede	14.350,00	12.000,00	16.895,00	117,7	140,8
33.	Intelektualne usluge	675.885,94	500.000,00	510.643,15	75,6	102,1

Red. br.	NAZIV RASHODA	OSTVARENO I.-XII. 2015.g.	PLAN I.-XII. 2016.g.	OSTVARENO I.-XII. 2016.g.	INDEKS 4:2	INDEKS 4:3
0	1	2	3	4	5	6
34.	Usluge revizije	37.000,00	40.000,00	39.000,00	105,4	100,0
35.	Komunalna naknada	122.760,59	125.000,00	118.852,62	96,8	95,1
36.	Naknada za uređenje voda	3.465,67	5.000,00	3.934,10	113,5	78,7
37.	Naknada za zaštitu voda	35.531,44	30.000,00	92.463,16	-	-
38.	Grafičke usluge	172.237,80	110.000,00	197.911,15	114,9	179,9
39.	Troškovi objavljivanja oglasa	18.925,00	25.000,00	16.720,00	88,3	66,9
40.	RTV-pretplata	26.880,00	30.000,00	26.880,00	100,0	89,6
41.	Amortizacija	4.783.181,82	5.000.000,00	6.802.454,09	142,2	136,0
42.	Dnevnice za službena putovanja	6.205,00	20.000,00	8.160,00	131,5	40,8
43.	Dnevnice za sl.put.u inozemstvo	374,58	20.000,00	1.049,74	-	5,2
44.	Troškovi prijevoza na sl.putovanja	7.213,00	20.000,00	8.494,00	117,8	42,5
45.	Troškovi prijevoza za sl.put.u inoz.	-	20.000,00	-	-	-
46.	Troškovi noćenja na službenim put.	8.594,95	20.000,00	8.204,58	1,0	41,0
47.	Naknade prijevoza na posao i s posla	1.348.869,00	1.500.000,00	1.308.550,00	97,0	87,2
48.	PDV na troškove prijev. na posao	81.112,50	85.000,00	69.525,00	85,7	81,8
49.	Troškovi seminara, tečajeva i sl.	122.476,20	50.000,00	93.114,76	76,0	186,2
50.	Razne pomoći po kolektiv.ugovoru	1.009.904,00	1.100.000,00	1.059.608,00	104,9	96,3
51.	Jubilarne nagrade	116.500,00	148.000,00	138.000,00	118,5	93,2
52.	Otpremnine	683.000,00	600.000,00	533.000,00	78,0	88,8
53.	Nagrade učenicima i studentima za izvršenu praksu	-	3.000,00	-	-	-
54.	Troškovi reprezentacije	120.789,32	120.000,00	142.377,81	117,9	118,6
55.	Premije osiguranja	415.780,63	500.000,00	486.225,26	116,9	97,2
56.	Osiguranje od nesretnog slučaja	59.660,76	75.000,00	58.630,00	98,3	78,2
57.	Članarina Hrv.gospodarskoj komori	47.676,00	50.000,00	47.676,00	100,0	95,4
58.	Članarina-Diners,Visa, Ina kartice i ostalo	8.602,00	10.000,00	5.688,00	66,1	56,9
59.	Doprinosi šumama	20.927,56	20.000,00	20.924,16	100,0	104,6
60.	Spomenička renta	5.859,00	6.000,00	1.656,00	28,3	27,6
61.	Naknada za opterećivanje okoliša neopasnim tehnološkim otpadom - Fond za zaštitu okoliša	15.496,89	20.000,00	10.672,83	68,9	53,4
62.	Porez na tvrtku	600,00	1.000,00	600,00	100,0	60,0
63.	Porez na osobna vozila	4.531,50	5.000,00	5.801,78	128,0	116,0
64.	Naknade članovima Nadzor.odbora	220.388,74	250.000,00	219.335,35	99,5	87,7
65.	Troškovi nabavljanja stručne literature	36.761,77	40.000,00	34.724,32	94,5	86,8
66.	Troškovi bankarskih usluga	2.337,23	5.000,00	2.378,10	101,7	47,6
67.	Troškovi platnog prometa	65.853,70	60.000,00	77.326,50	117,4	128,9
68.	Sudske takse i troškovi	32.803,36	80.000,00	34.179,66	104,2	42,7

Red. br.	NAZIV RASHODA	OSTVARENO I.-XII. 2015.g.	PLAN I.-XII. 2016.g.	OSTVARENO I.-XII. 2016.g.	INDEKS 4:2	INDEKS 4:3
0	1	2	3	4	5	6
69.	Ukalkulirane bruto plaće djelatnika	39.279.745,09	39.900.000,00	38.638.248,55	98,4	96,8
70.	Doprinosi iz plaće za MIO I stup	399.976,39	405.000,00	366.636,08	91,7	90,5
71.	Doprinosi iz plaće za MIO II stup	94.766,44	97.000,00	89.995,68	95,0	92,8
72.	Doprinosi na pl. za zdravstveno osiguranje	5.862.838,17	5.950.000,00	5.723.993,28	97,6	96,2
73.	Doprinosi na pl. za zapošljavanje	663.901,58	674.000,00	648.418,93	97,7	96,2
74.	Pos.doprinosi za zdrav.osiguranje za slučaj nesreće na radu	195.428,51	198.000,00	190.799,98	97,6	96,4
75.	Vrijednosno usklađivanje potraživanja od kupaca-mali i veliki poslovni prostori	1.377.755,10	1.000.000,00	974.790,22	70,8	97,5
76.	Pomoći date drugima	497.029,09	350.000,00	362.977,42	73,0	103,7
77.	PDV-e na donacije i izuzimanja	4.573,81	5.000,00	1.325,00	29,0	26,5
78.	Kazne, penali i naknade štete	7.000,00	15.000,00	-	-	-
79.	Otpisana potraživanja od kupaca	2.380.813,55	2.000.000,00	2.039.926,44	85,7	102,0
80.	Ostali rashodi	8.982,50	20.000,00	815,32	9,1	4,1
UKUPNO:		**75.612.739,41**	**75.919.000,00**	**75.122.200,89**	**99,4**	**99,0**

Red. br.	NAZIV RASHODA	OSTVARENO I.-XII. 2015.g.	PLAN I.-XII. 2016.g.	OSTVARENO I.-XII. 2016.g.	INDEKS 4:2	INDEKS 4:3
0	1	2	3	4	5	6
1.	Kamate	373,18	20.000,00	2.663,04	-	13,3
2.	Tečajne razlike	36.690,11	10.000,00	12.121,99	33,0	1,2
UKUPNO:		**37.063,29**	**30.000,00**	**14.785,03**	**39,9**	**49,3**

SVEUKUPNO (1.+2.):	OSTVARENO I.-XII. 2015.g.	PLAN I.-XII. 2016.g.	OSTVARENO I.-XII. 2016.g.	INDEKS 3:1	INDEKS 3:2
	1	2	3	4	5
	75.649.802,70	**75.949.000,00**	**75.136.985,92**	**99,3**	**98,9**

Slika 19.: Planirani i ostvareni rashodi za 2016. godinu u odnosu na 2015. godinu

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Ukupni rashodi u 2016. godini su manji za 0,7% u odnosu na 2015. godinu. U nastavku rada će se prikazati koji su troškovi prešli planirane iznose i ukratko će se objasniti zašto je došlo do odstupanja. Detaljniju analizu materijalnih troškova prikazuje tablica 4.

Tablica 4.: Odstupanja planiranih i ostvarenih materijalnih troškova

MATERIJALNII TROŠKOVI	ODSTUPANJA: POVOLJNA (NEPOVOLJNA)
1. troškovi maziva	(58)
2. troškovi kancelarijskog materijala	(98)
3. utrošeni razni materijal	(117)
4. izdaci za HTZ opremu	160
5. troškovi energije	140
6. troškovi goriva	829
7. troškovi goriva za osobna vozila	16
8. PDV na troškove goriva	7
9. troškovi rezervnih dijelova	(85)
10. troškovi otpisa sitnog invetara	(44)
11. troškovi otpisa autoguma	14

Izvor: izrada autorana temelju poslovne dokumentacije Čistoće d.o.o. Split

Troškovi maziva su se povećali u odnosu na planirane zato što su se vozila i radni strojevi više koristili nego što je to bilo planirano, drugim riječima prešli su planirane sate rada. S obzirom na učestalost korištenja trebali su se podmazivati kako bi se spriječili nastanci kvarova i kako bi nesmetano mogli obavljati svoju djelatnost. Iz istih razloga su i troškovi rezervnih dijelova prešli planirane iznose. Naime, kako su se češće koristila vozila i radni strojevi, tako su se češće morali mijenjati i rezervni dijelovi na njima. Trošak otpisa sitnog inventara se povećao radi istrošenosti i dotrajalosti postojećeg alata i autoguma. Troškovi kancelarijskog materijala i ostali utrošeni materijali su prešli planirane iznose zato što se koristilo više papira i tonera za izlistavanje opomena za neplaćene račune. Zaključno gledano svi nastali troškovi koji su prešli planirane iznose uvelike ne odstupaju od plana. Tablica 5. prikazuje odstupanja planiranih i ostvarenih troškova usluga.

Tablica 5.: Odstupanja planiranih i ostvarenih troškova usluga

TROŠKOVI USLUGA	ODSTUPANJA POVOLJNA (NEPOVOLJNA)
1. prijevozni troškovi	3
2. telefonske usluge	(6)
3. usluge mobilne telefonije	4
4. otprema račun za poslovni prostor i preporučene pošiljke	(48)
5. otprema računa građanima	(146)
6. troškovi usluga - tekuće održavanje	(171)
7. održavanje osbnih vozila	(12)
8. troškovi investicijskog održavanja	268
9. troškovi zakupnina	52
10. naknada za korištenje luka, skladišta	(4)
11. troškovi ekološkog marketinga	(69)

12. troškovi vode	31
13. troškovi čuvanja imovine	15
14. troškovi deratizacije i dezinfekcije	32
15. tehnički pregled vozila	(56)
16. tehnički pregled osobnih vozila	1
17. špediterske usluge	8
18. troškovi neproizvodnih usluga	40
19. usluge naplate - pošta Split	13
20. usluge naplate - FINA	6
21. izdaci za sistematske preglede	(5)
22. intelektualne usluge	(11)
23. usluge revizije	1
24. komunalna naknada	6
25. naknada za uređenje voda	1
26. naknada za zaštitu voda	(62)
27. grafičke usluge	(88)
28. troškovi objavljivanja oglasa	8
29. RTV - pretplata	3

Izvor: izrada autorana temelju poslovne dokumentacije Čistoće d.o.o. Split

Zbog povećanog potroška vode došlo je do povećanja naknade za zaštitu voda. Grafičke usluge su se povećale zbog promjene formata računa i zbog tiskanja raznih upozorenja. Zbog povećanog broja korisnika i povećanog broja poslanih opomeni, povećali su se troškovi opreme računa građanima i troškovi opreme pošiljki. Trošak tekućeg održavanja se povećao radi nasipanja odlagališta za otpad pijeskom, zemljom i sl. Zbog povećanog obima djelatnika povećali su se izdaci za sistematske preglede. Kako bi se educiralo stanovništvo povećao se i trošak eko marketinga. Svi nastali troškovi koji su prešli planirane iznose ne odstupaju od plana u velikim iznosima. Tablica 6. će prikazati odstupanja amortizacije.

Tablica 6.: Odstupanja planirane i ostvarene amortizacije

TROŠAK AMORTIZACIJE	ODSTUPANJA : POVOLJNA (NEPOVOLJNA)
1. ukupna amortizacija	(1.802)

Izvor: izrada autorana temelju poslovne dokumentacije Čistoće d.o.o. Split

Amortizacija se povećala u iznosu od 1.802.000,00 kn, a odnosila se na novonabavljena sredstva primjerice za radna vozila, osobna vozila, strojeve i alate, kontejnere, računalnu opremu i opremu za računalnu mrežu te za uredsku opremu. Tablica 7. prikazuje odstupanja planiranih i ostvarenih troškova osoblja.

Tablica 7.: Odstupanja planiranih i ostvarenih troškova osoblja

TROŠKOVI OSOBLJA	ODSTUPANJA:POVOLJNA (NEPOVOLJNA)
1. ukalkulirane bruto plaće djelatnika	1.262
2. doprinosi iz plaće za MIO - 1. STUP	38
3. doprinosi iz plaće za MIO - 2. STUP	7

4. doprinosi na plaću za zdravstveno osiguranje	227
5. doprinosi na plaću za zapošljavanje	26
6. posebni doprinosi na plaću za zdravstveno osiguranje	8

Izvor: izrada autora na temelju poslovne dokumentacije Čistoće d.o.o. Split

Niti jedna stavka troškova osoblja nije prešla planirani iznos iz razloga što se plaće nisu povećale. Tablica 8. će prikazati planirane i ostvarene ostale (nematerijalne) troškove.

Tablica 8.: Odstupanja planiranih i ostvarenih ostalih (nematerijalnih) troškova

OSTALI (NEMATERIJALNI) TROŠKOVI	ODSTUPANJA : POVOLJNA (NEPOVOLJNA)
1. dnevnice za službena putovanja	12
2. dnevnice za službeni put u inozemstvo	19
3. troškovi prijevoza na službenim putovanjima	12
4. troškovi prijevoza za službena putovanja u inozemstvo	20
5. troškovi noćenja na službenim putovanjima	12
6. naknade prijevoza na posao i s posla	192
7. PDV ma troškove prijevoza na posao	16
8. troškovi seminara, tečajeva i sl.	(43)
9. razne pomoći po kolektivnim ugovorima	41
10. jubilarne nagrade	10
11. otpremnine	67
12. nagrade učenicima i studentima za izvršenu praksu	3
13. troškovi reprezentacije	(22)
14. premije osiguranja	14
15. osiguranje od nesretnog slučaja	17
16. članarina Hrv. gospodarskoj komori	3
17. članarina – Diners, Visa i Ina kartice	5
18. doprinosi šumama	-
19. spomenička renta	5
20. fond za zaštitu okoliša	10
21. porez na tvrtku	-
22. porez na osobna vozila	-
23. naknade članovima Nadzornog odbora	31
24. troškovi nabavljanja stučne štampe	6
25. troškovi bankarskih usluga	3
26. troškovi platnog prometa	(17)
27. sudske takse i troškovi	46
28. vrijednosno usklađivanje potraživanja od kupaca	1.974
29. pomoći date drugima	(12)
30. PDV na donacije i izuzimanja	4
31. kazne, penali i naknade štete	15
32. otpisana potraživanja od kupaca	(39)
33. ostali rashodi	19

Izvor: izrada autora na temelju poslovne dokumentacije Čistoće d.o.o. Split

S obzirom da se suvremena tehnologija mijenja u poduzeće su stigla nova moderna vozila. Kako bi radnici usavršili svoja znanja i znali se rukovati novim vozilima organizirani su razni seminari i tečajevi što je utjecalo na povećane izdatke za te troškove. Zbog zastarjelosti i

nemogućnosti naplate povećala su se otpisana potraživanja od kupaca. Nakon što su se naveli svi poslovni rashodi tablica 9. će prikazati odstupanja financijskih rashoda.

Tablica 9.: Odstupanja planiranih i ostvarenih financijskih rashoda

FIN. RASHODI	ODSTUPANJA: POVOLJNA (NEPOVOLJNA)
1. kamate	17
2. tečajne razlike	(2)

Izvor: izrada autora na temelju poslovne dokumentacije Čistoće d.o.o. Split

Iz tablice 9. je vidljivo kako se financijski rashodi odnose na kamate i tečajne razlike. Povećane tečajne razlike u odnosu na planirane su nastale uslijed promjene tečajeva.

Što se tiče plana ukupnih rashoda iznosio je 75.949.000,00 kn a nastalo je 75.136.985,92 kn ukupnih rashoda što znači da je iznos manji od planiranog. Čistoća d.o.o. Split je koristeći vrhunsku tehnologiju, uz kontinuiranu edukaciju djelatnika i korisnika usluga, osigurala korisnicima najbolju moguću uslugu u sferi djelovanja tvrtke te samim time postigla što manje moguće troškove. Tablica 10. će prikazati odstupanja ukupnih planiranih i ostvarenih rashoda u 2016-oj godini.

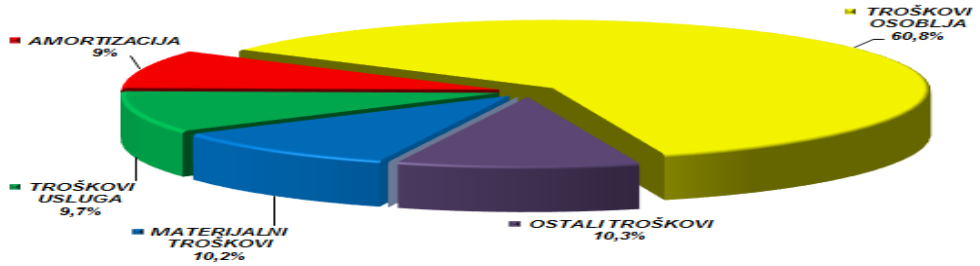
Tablica 10.: Odstupanja ukupnih planiranih i ostvarenih rashoda

ELEMENTI	ODSTUPANJA: POVOLJNA (NEPOVOLJNA)
Materijalni troškovi	756.000,00
Troškovi usluga	(185.000,00)
Amortizacija	(1.802.000,00)
Troškovi osoblja	1.566.000,00
Ostali troškovi	461.800,07
Financijski rashodi	15.214,01
UKUPNO:	812.014,08

Izvor: izrada autorana temelju poslovne dokumentacije Čistoće d.o.o. Split

Ukupni rashodi su manji nego planirani za 812.014,08 kn što predstavlja povoljnu situaciju za poduzeće. Pojedinačno gledano samo su se povećali troškovi usluga te trošak amortizacije u odnosu na planirane. Drugim riječima, samo kod ta dva troška je nastalo nepovoljno odstupanje. Najveći nastali rashod je trošak osoblja dok su najmanji nastali rashodi ujedno financijski rashodi.

Nadalje, grafikon 8. će prikazati strukturu ukupnih nastalih rashoda u 2016-oj u postotcima.

Grafikon 8.: Nastali rashodi u 2016. godini

Izvor: Poslovna dokumentacija Čistoće d.o.o. Split

Uvidom u plan, praćenjem ostvarenih iznosa s planiranim i s prethodnom godinom, najveći udio u ukupnim rashodima se odnosi na troškove osoblja koji čine 60,8% ukupnih rashoda, a u odnosu na 2015. godinu su na približno jednakom nivou, nije bilo povećanja plaće radnika i prosječan broj zaposlenih je sa 281 (u 2015. godini) povećan na 288 (u 2016. godini). Troškovi osoblja odnose se na ukalkulirane bruto plaće djelatnika, doprinose iz plaće, doprinose na plaću za zdravstveno osiguranje, doprinose na plaću za zapošljavanje, posebne doprinose na plaću za zdravstveno osiguranje.

Materijalni troškovi čine 10,2% ukupnih rashoda, a odnose se na troškove maziva, troškove kancelarijskog materijala, ostale utrošene materijale, izdatke za HTZ opremu, troškove energije, troškove goriva, troškove goriva za osobna vozila, PDV na troškove goriva, troškove rezervnih dijelova, troškove otpisa sitnog inventara i troškove otpisa guma.

Ostali troškovi imaju udio od 10,3% u ukupnim rashodima i odnose se na: dnevnice za službena putovanja i dnevnice za službeni put u inozemstvo, troškove prijevoza na službenim putovanjima, troškove prijevoza za službena putovanja u inozemstvo kao i troškove noćenja na službenim putovanjima, naknade prijevoza na posao i s posla, troškove seminara, tečajeva, jubilarne nagrade, otpremnine, nagrade učenicima i studentima za izvršenu stručnu praksu, troškove reprezentacije, članarine Hrv. gospodarskoj komori te članarine Diners, Visa i Ina kartice, doprinose šumama, troškove bankarskih usluga, troškove platnog prometa, sudske takse i troškove, trošak nabavljanja stručne štampe, spomeničku rentu i fond za zaštitu okoliša, naknade članovima Nadzornog odbora, porez na tvrtku i porez na osobna vozila.

Amortizacija ima udio od 9% ukupnih rashoda. Obračunava se po linearnoj metodi sukladno Računovodstvenoj politici Društva te Zakonu o porezu na dobit. Amortizacija za novonabavljena sredstva se obračunava od slijedećeg mjeseca nakon mjeseca u kojem je imovina stavljena u upotrebu. Stope koje se primjenjuju su: 10% na građevinske objekte, 50% na radna vozila, 20% na osobna vozila, 25% na strojeve i alate, 50% na kontejnere, 50% na računalnu opremu i opremu za računalnu mrežu te 20% na uredsku opremu.

Troškovi usluga čine 9,7% ukupnih rashoda a odnose se na: prijevozne troškove, telefonske usluge, usluge mobilne telefonije, Internet, troškove tekućeg održavanja, troškove investicijskog održavanja te održavanje osobnih vozila, troškove zakupnina, naknade za korištenje luka i skladišta, troškove objavljivanja oglasa te drugih reklama, troškove ekološkog marketinga, troškove vode, troškove čuvanja imovine te troškove deratizacije i dezinfekcije, špediterske usluge, izdatke za sistematske preglede, usluge naplate - pošta Split te usluge naplate – FINA, intelektualne usluge, usluge revizije, komunalne naknade, naknade za uređenje voda i naknade za zaštitu voda, tehničke preglede vozila i tehničke preglede osobnih vozila te grafičke usluge.

3.4. Konačni rezultat poslovanja za 2016. godinu

Raspored računa u glavnoj knjizi temelji se na unaprijed pripremljenom računskom planu i osigurava pozicije bilance i računa dobiti i gubitaka. S obzirom da se poduzeće bavi uslužnom djelatnošću ukupno nastali troškovi u tekućem razdoblju su rashodi toga razdoblja i nadoknađuju se iz prihoda toga razdoblja, a to znači da se kod zaključnih knjiženja u glavnoj knjizi troškovi sa razreda 4 prenose na rashode u razred 7. Nakon što se prenesu u razred 7 moguće je vidjeti da li je poduzeće ostvarilo dobitak ili gubitak.

Poduzeće je u 2016-oj godini ostvarilo 79.302.794,44 ukupnih prihoda te 75.136.985,92 ukupnih rashoda. Iz toga se vidi da je ostvarena dobit prije poreza od 4.165.808,52. Kada se oduzeo porez na dobit od 1.209.433,77 dobila se zadržana dobit od 2.956.374,75. Tablica 11. prikazuje rezultat poslovanja 2016-te godine.

Tablica 11.: Ostvarena dobit 2016-e godine u odnosu na 2015-u godinu

Red.br.	NAZIV	2015.GODINA	2016.GODINA
1.	Ukupni prihodi	79.404.294,46	79.302.794,44
2.	Ukupni rashodi	75.649.802,70	75.136.985,92
3.	Dobit prije poreza	3.754.491,76	4.165.808,52
4.	Porez na dobit	1.153.111,47	1.209.433,77
5.	Dobit poslije poreza	2.601.380,29	2.956.374,75

Izvor: izrada autora na temelju poslovne dokumentacije Čistoće d.o.o. Split

Iz tablice je vidljivo kako su se i ukupni prihodi i ukupni rashodi u 2016-oj godini smanjili u odnosu na 2015-u godinu, dok se ostvarena dobit u 2016-oj godini povećala u odnosu na 2015-u godinu. Samim time se i zadržana dobit u 2016-oj godini povećala u odnosu na 2015-u godinu nakon što se oduzeo porez na dobit. Naime, kako se tokom cijelog rada isticala podjela rashoda na redovito i financijsko poslovanje, tablica 12. će prikazati koliko su oni iznosili na kraju godine.

Tablica 12.: Prihodi i rashodi redovitog i financijskog poslovanja za 2016. godinu

	Prihodi redovitog poslovanja	78.806.365,21
1.	Rashodi redovitog poslovanja	75.122.200,89
	Dobit	3.684.164,32
	Prihodi financijskog poslovanja	496.429,23
2.	Rashodi financijskog poslovanja	14.785,03
	Dobit	481.644,20
3.	Dobit prije oporezivanja	4.165.808,52
4.	Porez na dobit	1.209.433,77
5.	Dobit poslije poreza	2.956.374,75

Izvor: izrada autora na temelju poslovne dokumentacije Čistoće d.o.o. Split

Rashodi redovitog poslovanja u 2016-oj godini iznosili su 75.122.200,89 kn, dok su rashodi financijskog poslovanja iznosili 496.429,23 kn što je u ukupnom iznosu 75.136.985,92 kn.

Zaključno gledano već je poznata važnost i uloga troškova za upravljanje poslovanjem. Zbog njihove složenosti i kompleksnosti potrebno ih je računovodstveno pratiti. Praćenje troškova u o poduzeću Čistoća d.o.o. Split se očituje u tome da mora imati detaljan, ažuran i u svakom trenutku dostupan uvid u stanje troškova u poduzeću. Te iste troškove potrebno je knjižiti i pratiti na način da menadžmentu i drugim korisnicima daju informacije koje su im korisne. Prilikom praćenja troškova je potrebno imati uvid u troškove poduzeća i njihovu strukturu. To je ujedno i preduvjet uspješnog obavljanja poslova računovođa.

4. ZAKLJUČAK

Upravljati poduzećem u današnjim uvjetima poslovanja nije nimalo jednostavno s obzirom na tehnologiju, veliku konkurenciju, izazove na tržištu i sve ostalo što zahtjeva prilagođavanje promjenama. Zbog svega navedenog sve veća važnost se pridaje upravljanju troškovima. Upravljanje troškovima je način upravljanja poduzećem koji najveću važnost poklanja optimalizaciji troškova, a osnovni cilj upravljanja troškovima je postizanje troškovne efikasnosti. Također, da bi se uspješno upravljalo troškovima potrebno ih je sustavno kontrolirati. U ovom radu se prikazalo kako se upravljanja troškovima u poduzeću Čistoća d.o.o. Split. S obzirom da je riječ o komunalnom poduzeću, sustav upravljanja nije isti kao u klasičnim proizvodnim poduzećima. Obavljanjem komunalnih djelatnosti zadovoljavaju se potrebe od životnog značenja za stanovništvo određenog područja. Veći dio prihoda komunalna poduzeća ostvaruju obavljanjem djelatnosti, ali i iz drugih izvora financiranja no Čistoća d.o.o. Split sve prihode ostvaruje obavljanjem svojih djelatnosti. U radu se prikazalo planiranje, nastanak, evidencija, praćenje i kontrola troška. Također su se naveli primjeri izvješća po obračunskim razdobljima ali i izvješće o poslovanju na godišnjoj razini iz kojih je vidljivo da nastali rashodi u globalu ne odstupaju od planiranih. Poduzeće ima detaljan, ažuran i u svakom trenutku dostupan uvid u stanje troškova. Troškove knjiži i prati na način da menadžmentu i drugim korisnicima daju informacije koje su im korisne. S obzirom da poduzeće poštiva osnovne i temeljne računovodstvene principe računovodstveni postupak obračuna se obavlja na najbolji mogući način. Trgovačko društvo Čistoća d.o.o. Split je u 2016. godini ostvarila svoja osnovna načela poslovanja: obavljanje osnovne djelatnosti održavanja čistoće i odlaganja komunalnog otpada, te pozitivni financijski rezultat i likvidnost Društva.

LITERATURA

1. Agrawal, S.P., Mehra, S., Siegel, P.H. (1998): Cost Management System: An Operational Overview, Managerial Finance, Vol. 24, No. 1,str. 60-78.
2. Ames, B.C. and Hlavcek, J.D. (1990): Vital thuths about managing your costs, Harvard Business Review, str. 140-147.
3. Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF, Zagreb
4. Broz Tominac, S. i dr. (2015): Upravljačko računovodstvo – studija slučajeva, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb
5. Čistoća d.o.o. Split, (Internet), raspoloživo na: http://www.cistocasplit.hr/Onama/Onama/tabid/56/Default.aspx (03.07.2016.)
6. Drury, C. (2008): Management and cost accounting, 7th edition, Cengage Learning, UK
7. Faber i Zgombić (1999.): Troškovno računovodstvo, RRIF plus, Zagreb
8. Gulin, D.: ABC metoda u upravljanju troškovima, (Internet), raspoloživo na: http://web.efzg.hr/dok/RAC/hpercevic/upravljacko_racunovodstvo/ABC%20metoda.pdf (04.09.2017.)
9. Gulin, D. i dr. (2011): Upravljačko računovodstvo, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb
10. Hočevar, M. (2003): Prednosti i manjkavosti nekih suvremenih računovodstvenih metoda, Članak: Računovodstvo, revizija i financije, br.5, str. 14-22.
11. Horngren, C. T. i dr. (2012): Cost accounting, 14th edition, Pearson Prentice Hall, Boston
12. Mankiw, G. (2006): Osnove ekonomije, Mate d.o.o., Zagreb
13. Mikić, M. (2009): Upravljanje troškovima u malim i srednjim proizvodnim poduzećima, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, godina 7, br.1., str. 162-176.
14. Perčević, H., Dražić Lutilsky, I. (2006): Računovodstveni modeli ocjene profitabilnosti proizvoda, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb, Vol. 4, str. 309-330.
15. Perčević, H.: Troškovi i kriteriji klasifikacije troškova, (Internet), raspoloživo na: http://web.efzg.hr/dok/RAC/hpercevic/upravljacko_racunovodstvo/Tro%C5%A1kovi%20i%20kriteriji%20klasifikacije%20tro%C5%A1kova.pdf (22.08.2017.)
16. Polimeni, R. i dr. (1999): Troškovno računovodstvo, Faber & Zgombić Plus, Zagreb

17. Ramljak, B. (2013). Racionalizacija troškova u funkciji ostvarenja poslovnog rezultata. XLVIII. Savjetovanje, Računovodstvo, financije i porezi u praksi, str. 1-12.
18. Ronald W. Hilton, Michael W. Maher, Frank H. Selto (2000): Cost Management, Strategies for Business Decisions, International Edition, Irwin & McGraw-Hill, Boston
19. Škrtić, M. (2005): Upravljanje troškovima s ciljem povećanja konkurentnosti, Zbornik radova: Upravljanje troškovima – Povećanje konkurentnosti i uspješnosti poslovanja, "M.A.K.-Golden", Zagreb-Zadar, str. 105-116.
20. Žager, K.: Troškovi, (Internet), raspoloživo na: http://web.efzg.hr/dok/RAC/kzager//racunovodstvo/Tro%C5%A1kovi.pdf (23.08.2017.)

POPIS SLIKA:

Slika 1.: Organizacijska struktura Čistoće d.o.o. Split
Slika 2.: Kontni plan Čistoće d.o.o. Split
Slika 3.: Primljeni račun za telefonske usluge
Slika 4.: Dnevnik knjiženja
Slika 5.: Primljeni račun za komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda
Slika 6.: Dnevnik knjiženja
Slika 7.: Primljeni račun za trošak reprezentacije
Slika 8.: Dnevnik knjiženja
Slika 9.: Plan ukupnih rashoda za 2016. godinu
Slika 10.: Ukupni rashodi za razdoblje I.-III. 2016. godine
Slika 11.: Prikaz neto plaća
Slika 12.: Prikaz bruto plaća
Slika 13.: Ukupni rashodi za razdoblje I.-VI. 2016. godinu
Slika 14.: Prikaz neto plaća
Slika 15.: Prikaz bruto plaća
Slika 16.: Ukupni rashodi za razdoblje I.-IX. 2016. godine
Slika 17.: Prikaz neto plaća
Slika 18.: Prikaz bruto plaća
Slika 19.: Planirani i ostvareni rashodi za 2016. godinu u odnosu na 2015. godinu

POPIS GRAFIKONA:

Grafikon 1.: Plan ukupnih rashoda za 2016. godinu
Grafikon 2.: Odnos planiranih i ostvarenih rashoda za razdoblje I.-III. 2016. godine
Grafikon 3.: Struktura ostvarenih rashoda za razdoblje I.-III. 2016. godine
Grafikon 4.: Odnos planiranih i ostvarenih rashoda za razdoblje I.-VI. 2016. godine
Grafikon 5.: Struktura ostvarenih rashoda za razdoblje I.-VI. 2016. godine
Grafikon 6.: Odnos planiranih i ostvarenih rashoda za razdoblje I.-IX. 2016. godine
Grafikon 7.: Struktura ostvarenih rashoda za razdoblje I.-IX. 2016. godine
Grafikon 8.: Nastali rashodi u 2016. godini

POPIS TABLICA:

Tablica 1.: Odstupanja planiranih i ostvarenih rashoda za razdoblje I.-III. 2016. godine
Tablica 2.: Odstupanja planiranih i ostvarenih rashoda za razdoblje I.-VI. 2016. godine
Tablica 3.: Odstupanja planiranih i ostvarenih rashoda za razdoblje I.-IX. 2016. godine
Tablica 4.: Odstupanja planiranih i ostvarenih materijalnih troškova
Tablica 5.: Odstupanja planiranih i ostvarenih troškova usluga
Tablica 6.: Odstupanja planirane i ostvarene amortizacije
Tablica 7.: Odstupanja planiranih i ostvarenih troškova osoblja
Tablica 8.: Odstupanja planiranih i ostvarenih ostalih (nematerijalnih) troškova
Tablica 9.: Odstupanja planiranih i ostvarenih financijskih rashoda
Tablica 10.: Odstupanja ukupnih planiranih i ostvarenih rashoda
Tablica 11.: Ostvarena dobit 2016-e godine u odnosu na 2015-u godinu
Tablica 12.: Prihodi i rashodi redovitog i financijskog poslovanja za 2016. godinu

SAŽETAK

Osnovni cilj upravljanja troškovima je postizanje troškovne efikasnosti odnosno postizanje optimalnog odnosa između troškova i rezultata. Danas je sve teže postići što veću dugoročnu korist od učinjenog troška odnosno postići cilj uz što niže troškove. Ovim radom su se utvrdile specifičnosti računovodstva troškova trgovačkih društava na primjeru komunalnog poduzeća Čistoća d.o.o. Split čija je osnovna djelatnost obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja čistoće i odlaganje komunalnog otpada. Cilj rada je bio identificirati posebnosti računovodstvenog praćenja i upravljanja troškovima u komunalnoj djelatnosti. Stoga se na praktičnom primjeru, uz korištenje odgovarajućih metoda, prikazala njihova računovodstvena evidencija, dokumentacija i način upravljanja. Na kraju rada se utvrdilo da poduzeće sve navedeno provodi sukladno važećim zakonskim propisima.

Ključne riječi: troškovi, podjela i upravljanje troškovima, komunalno poduzeće

SUMMARY

The primary goal of cost management is to achieve cost efficiency or achieve an optimal relationship between costs and results. Today, it is all the more difficult to achieve the long-term benefits of the expense, or to achieve the goal with lower costs. This work has determined the specificities of accounting of the costs of companies on the example of Utility Company Čistoća d.o.o. Split, whose main activity is the carrying out of utility activities in maintaining cleanliness and disposal of municipal waste. The aim of the paper was to identify the particularities of accounting monitoring and cost management in utility activities. Consequently, in their practical example they presented their accounting records, documentation and management. At the end of the work, it was determined that the company was all implemented in accordance with the applicable legal regulations.

Key words: cost, division and cost management, utility company